

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gl. na leto.

Letnik XV. V Ljubljani, novembra 1898. 11. zvezek.

Praznik vseh svetnikov.

I. Obilnost nebeškega plačila.

Veselite se in od veselja poskakujte,
ker je vaše plačilo obilno v nebesih.

Mat. 5, 12.

Na zemlji praznujemo katoliški kristijani samo enkrat v letu praznik vseh svetnikov, v nebesih pa je zmiraj praznik vseh svetnikov, katerih število pa bo dovršeno še-le ob koncu sveta. Ob praznikih pa se nam že na zemlji zdi vse lepše, prijetniše in vselejše, kaj še-le v nebesih ob večnem prazniku vseh svetnikov! Zato imajo nebesa toliko raznih imen v sv. pismu. *Raj* jih imenuje Sin božji, ko jih obljubi skesanemu razbojniku. Raj pa je prvim starišem sam Bog zasadil kot *vrt veselja*. (I. Mojz. 2, 3.) Nebesa se primerjajo v sv. evangeliju *ženitnini*. (Mat. 22.) In na ženitnini vendar išče vsak veselja in prijetnosti. Primerjajo se *veliki večerji*. (Luk. 14.) In kaj ni prijetnega s tem združenega? Imenujejo se *veselje Gospodovo*. (Mat. 25.) Gospod namreč govori zvestemu hlapcu: *Pojdi v veselje svojega Gospoda!* K vsemu temu pa nam še v današnjem evangeliju Jezus Kristus kliče: *Veselite se in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih.*

Ali naj vam sedaj govorim o obilnosti nebeškega plačila? Vem, da bi radi, zlasti danes izvedeli, kako obilno so bili svetniki v nebesih poplačani, ko ste v raznih pridigah že toliko slišali o njih trudu za zveličanje, o njih delu za nebeško plačilo. Toda sv. Pavel mi sega v besedo rekoč: *Oko ni videlo, uho ni slišalo, in v srce človekovo ni prišlo, kar je Bog pripravil tem, kateri ga ljubijo.* (I. Kor. 2, 9.) Jemlje mi pogum tudi dogodek iz življenja sv. Avgušтина. Ko je namreč ta veleum hotel nekdam

opisovati nebeško veselje in nebeško plačilo ter o tem napisal pismo sv. Hijeronimu, prikazal se mu je ta cerkveni učenik sam, ki je ravno tisti dan umrl, ter mu rekel: »Pusti, Avguštin, saj ne moreš umeti, kaj je nebeško veselje, dokler nisi tam, kjer sem sedaj jaz!«

Vendar, predragi, nočem odjenjati od svoje namere v vašo in mojo korist, ker nebesa so naš poslednji namen. Govoril pa bodem le kratko in sicer I. o tem, česa v nebesih ni, in II. kaj v nebesih je. S tem vas upam vsaj nekoliko spodbosti k srčnemu hrepenenju po nebesih.

I. Sv. Janez je videl v skrivnem razodenju (21.) *sveto mesto, novi Jeruzalem, priti iz neba od Boga, pripravljeno kakor nevesta, ki je napravljena svojemu ženinu. In slišal je glas: »Glej, prebivališče Boga z ljudmi. In Bog bo obrisal vse solze od oči, in smrti ne bo več; tudi ne bo več žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, ker poprejšnje je minulo«*. S temi besedami je dovolj naznanjeno, česa v nebesih ni.

Najprej torej v nebesih ne bo solzâ. Naša zemlja se po pravici imenuje »solzna dolina«, ker ni ga človeka, kateri bi ne imel mnogo žalostnih ur ali celo dnij, mesecev in let; noben kraj od tega ni izvzet, noben stan in nobena starost. Solzi se otročiček vstopivši na svet, solzi se človek poslavlja se iz tega sveta. Tega tare uboštvo, drugega stanovske skrbi, ta je žalosten zavoljo hudobnih jezikov in krivic, oni zaradi nevoščljivosti ali sovraštva. Sv. pismo pa tako lepo pravi o Bogu, kakor o mili materi, da *bo obrisal vse solze od njih oči*. In zopet se bere v sv. pismu: (Luk. 6, 21.) *Blagor vam, ki sedaj jokate, ker se boste smejali*, to je vekomaj veselili.

In smrti ne bo več, ker trohljivo je obleklo netrohljivost. (I. Kor. 15, 53.) Pa ne le samo telesne smrti ne bo več, tudi duhovne, dušne smrti ne bo več, ker zveličani ne morejo več grešiti.

Tudi ne bo več žalovanja, ali zavoljo lastnih grehov, ali zavoljo grehov družih, ali zavoljo svoje nepopolnosti, ali težav, stisk in skušnjav. Pa naj že obrnemo te besede sv. pisma kamor hočemo, to je gotovo, da zavoljo greha in zaradi smrti, katero je greh povzročil, je največ žalovanja in britkostij na svetu. Zato pravi dalje sv. Janez, da v nebesih *tudi ne bo vpitja* ali zavoljo hude poželjivosti, ki tare naša telesa ter vodi v greh, ali zavoljo velikih težav pri spolnovanju božjih zapovedij. Sv. Pavel je klical: *Kdo me bo rešil od telesa te smrti?* (Rimlj. 7, 24.)

In zopet nas tolaži ljubljenec Jezusov, da ne bo v nebesih nobene bolečine. Pač ga ni z lepa med nami, katerega bi nikoli nič ne bolelo, kaj pa še le ubogi bolniki, kateri trpé vsled nagjunsnih ran na svojih udih ali v svojem notranjem pekoče bolečine in so privezani na mučno posteljo, nekateri po več mesecev in let, da molčim o bolnišnicah, kjer so bolečine in trpljenje kar nagromadene. Kako sladka zavest je to za vsacega človeka, da v nebesih, ako prideš tjekaj, ne boš nikdar občutil najmanjše bolečine, tudi ne mraza, ne vročine. *Poprejšnje je minulo.* Vse, kar koli nas zadeva neprijetnega v življenju, vse, vse v nebesih mine. Celo starost bo v nebesih zmiraj ena. Sv. pismo pravi, da se *tvoja mladost obnovi.* (Ps. 102, 5.) In zopet se bere v skr. razod. (22, 5): *In noči ne bo več; in ne bodo potrebovali ne svetlobe svetila, ne svetlobe solnca, ker jih bo Gospod Bog razsvilljeval.*

Podobno, kakor sv. pismo, slavi nebeško življenje sv. Avguštin govoreč: »Kaj je srečnejšega, kot nebeško življenje, kjer ni strahu pred uboštvom, ne slabostij bolezní, kjer nikdo ni žaljen, kjer se nikdo ne jezi, kjer ga ni nevoščljivca, niti kacega hudega poželenja, ne hlepenenja po časti in moči, nobenega strahu pred hudobnim duhom«.

II. Nekoliko že vemo sedaj, kako obilno je plačilo v nebesih, ko smo slišali, česa v nebesih ni. Kaj pa je v nebesih? Nekaj se dá posneti že iz povedanega. Pa merimo po senci poslopje, po kapljici morje, pomagajmo si dalje s primerami.

Ko je sv. Peter na gori Tabor gledal veličastno spremenjeno obličje Gospodovo, bil je ves iz sebe same radosti tako, da bi bil vedno rad ostal ondi. Ako je toliko zmogel en sam žarek spremenjenega obličja Gospodovega, kaj pa mora narediti še le celo solnce božjega obličja? Ako je samo kapljica veselja med pogovorom o trpljenju sv. Petra tolikanj prevzela, kaj občutijo v nebesih svetniki, kjer ni sence kake bolečine, ampak »morje sladkosti«, kakor pravi neki cerkveni pisatelj.

Sv. Janezu evangelistu se je prikazal nebeški angel, ki ga je podučeval o nebeških skrivnostih. Potem piše sv. Janez: *In ko sem slišal in videl, sem padel, da bi bil molil, pred noge angela, ki mi je to pokazal. In mi je rekel: „Glej, da tega ne storiš! zakaj služabnik sem s teboj vred“.* (Raz. 22, 8. 9.) V zmoti, kakor bi imel samega Boga pred seboj, hotel je sv. apostol angela moliti. Tako veličastna, tako lepa je bila prikazen angelova, da je menil samega Stvarnika imeti pred seboj, ne pa stvari. Ako je že angel

toliko lep, kaj še le bi bil apostol videl in storil, ko bi se mu bil prikazal nadangel, ali kerub ali seraf? Kaj, ko bi bil zagledal vseh devet zborov angelskih, kaj, ko bi bil videl vse vrste nebeških izvoljencev? Kaj, ko bi bil mogel zreti v presveto obličje božje, svetlejše kot tisoč solnc. In, glejte, vse to nas v resnici čaka, vse to bomo našli v nebesih. *Glej, prebivališče Boga z ljudmi*, je rekel glas sv. Janeza.

Ko je sv. Fulgencij prišel v Rim in videl ondi lepoto in bliščobo rimske stolice, rekel je svojim prijateljem: »Bratje, kako krasan bo še le nebeški Jeruzalem, ako se tako blišči zemeljski Rim«. In ako se na tem svetu tolika čast skazuje tem, ki ljubijo ničemernost, kakšna čast se bo dajala še le svetnikom, gledajočim resnico? Tam, predragi, bomo na vekomaj občevali z apostoli in z mučenci, poslušali deviške zборе in poslušali angelske speve, tam spoznali svoje svete patrone in angele varihe, tam bomo gledali Marijo, Kraljico angelov in vseh svetnikov, tam bomo videli *sedež Božji in sedež Jagnjetov*, tam bomo *gledali njegovo obličje; in njegovo ime bo na naših čelih*, kakor nas zagotavlja o tem Duh božji. (Raz. 22.)

Morda je že ta ali oni izmed vas slišal pesem o nebeški ptici. V njej se opeva, kako je neki samostanski brat nekako dvomeč premišljeval besede sv. pisma: *Tisoč let je v tvojih očeh kakor včerajšnji dan, ki je minil*. (Ps. 89, 4.) Bog mu pošlje pred celico ptico, prelepo pojočo. Menih gre za njenim petjem v bližnji gojzd in jo posluša, kakor zamaknjen. Ko mine, kakor misli, par ur, vrne se nazaj v samostan, a najde drugo poslopje, druge samostance, drugega predstojnika in vratar se mu brani odpreti. Prav lepo prosi zatrevaje, da je on samostanski zakristan. Početkom menijo, da se mu meša, potem pa pred predstojnika pripeljan pové imena bratov in ime prejšnjega opata. Spoznali so, da je že tri sto let, odkar je bil iz samostana.

Oj, predragi! Pomislite, če je ena sama pesem nebeške ptice naredila tak kratek čas, da se je zdelo menihu le par ur namestu tri sto let, s kako prijetnostjo nas bo navdajalo še le nebeško petje in godba, občevanje s svetniki, gledanje Božje, vživanje Božje v svetlobi nebeški! Z ozirom na vse to kliče sv. Gregorij: *Ako premišljujemo kaj je in kako veliko je, kar nam je obljubljeno v nebesih, izgubi v duhu svojo vrednost vse, kar je na zemlji*.

Viljem, vojvoda iz Jiliha, ki pa ni bil posebo pobožen mož, slišal je na sveti dan med svetimi mašami angelsko petje in zajel je iz tega toliko sladkost v svoje srce, da je rekel nekemu opatu: »Ko bi samo enkrat še mogel slišati kaj takega, pripravljen sem vse svoje imetje za to dati. Vprašam vas, kristijani, kaj pa bo še le na vekomaj poslušati in gledati angele in vse izvoljence božje? Jezus, Kralj večne slave, nas zagotavlja tako-le: *Vaše srce se bo veselilo in vašega veselja vam ne bo nihče vzel.* (Jan. 16, 22.) Kateri pa so tisti vekomaj srečni, naznanil je nebeški Gospod v današnjem evangeliju. To so tisti, kateri so ubogi v duhu, kateri so krotki, kateri so sedaj žalostni, kateri so lačni in žejni pravice, kateri so usmiljeni, kateri so čisti, kateri so mirni, kateri zavoljo pravice preganjanje trpé. Blagor vam, ako ste tudi vi med temi! *Veselite se in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih.* Amen.

Val. Bernik.

2. Kaj nas učé svetniki v nebesih?

Vi ste meščani svetnikov in domačini božji. Efež. 2, 19.

Vi pa ste meščani svetnikov in domačini božji vzdani na stalo apostolov in prerokov, in poglavitni vogelni kamen je sam Kristus Jezus, tako piše sveti apostol Pavel v pismu do Efežanov. — To resnico hoče nam tudi sveta katoliška cerkev priklicati v spomin in vtisniti našemu srcu, ko nam današnji dan odpira nebo in daje gledati slavo, čast in srečo neštete trume nebeščanov. Njih domačini smo tukaj po milosti, njih domačini imamo postati v nebeški slavi; isti namen imamo kakor oni, iste pripomočke, da se jih poslužujemo. Zato sv. Peter imenuje kristijane naravnost *izvoljen rod, kraljevo duhovstvo, svet narod.*

In ako kaže danes sveta cerkev na te brate in sestre naše, ki so že prestali boj življenja in dosegli krono zmage, za katero se borimo tudi mi, opozoriti nas hoče zlasti na njih srečo, njih zgled in njih moč.

Sreča, katero uživajo spodbuja naše hrepenenje; njih zgled kaže pot, ki vodi do te sreče; moč njih priprošnje nam pomaga, da stanovitno hodimo po tem potu. — V tem trojnem oziru hočemo tudi mi premišljevati skrivnost današnjega praznika. Naj nas podpira pri tem Bog s svojo milostjo in vsi svetniki s svojo priprošnjo.

I. *In videl sem veliko trumo, katere nihče ni mogel prešteti iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov stati pred sedežem in pred jagnjetom in bili so oblečeni v bela oblačila in palmove veje v njih rokah.* (Skr. razod. 7, 9.) — S temi besedami nam slika sv. Janez v skrivnem razodenji slavo nebeščanov. Toda kar je videl ta sveti apostol v zamaknenju, je medla podoba nebeškega veselja. — Svetemu apostolu Pavlu je primanjkovalo besedij, ko je hotel pripovedovati o čudovitih stvareh, ki so mu bile razodete zamaknivšemu se v tretje nebo. Drugej pa pravi o nebeškem veselju: *Oko ni videlo, uho ni slišalo in v srce človeško še ni prišlo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.* (I. Kor. 2, 9.) — Dasiravno pa je vse, kar vemo o nebeškem veselju nepopolno, vendar mora že to, kar nam je znano, zbuditi naše želje, da se vztrajno prizadevamo za plačilo, katero nam je Bog pripravil. — Bog sam je središče te nebeške sreče; On, ki edini more potolažiti želje našega srca, katerega ne utešijo niti nasladnosti, niti zakladi, niti časti tega sveta. Kajti po pravici pravi sv. Avguštin: »Nepokojno je naše srce, dokler ne počiva v Bogu«. In Bog je svojim svetnikom vir vse radosti. On razsvetljuje njih razum s svojo svetlobo, da so jim odkrite vse resnice, napolnjuje njih srce s svojim nebeškim mirom. — Nebeško veselje je dalje čisto, neskaljeno, brez kaplje grenkosti in žalosti, ki se tako rade primešajo svetnemu veselju. Čas boja in trpljenja je za svetnike minul, nastopil je čas zmage in pokoja. *Bog bode obrisal vse solze iz njih oči in smrti ne bo več, ne žalovanja, ne bolečine, ker poprejšno je minulo.* (Skr. razod. 21, 4.) — Neskončno radost primerja sv. pismo reki veselja, prijetnemu vrtu, bogati ženitnini, da bi iz teh vidnih in čutnih stvari sklepali na duhovne dobrote, ki nas čakajo v nebesih. Tam so apostoli, *ki sedé na dvanajsterih sedežih in sodijo dvanajstero rodov Israelovih*; tam so device, *ki slede jagnjetu, kamor gre, in pojo pesem, katere drug ne more peti*; tam so neštete trume mučenikov, *ki so oprali svoja oblačila v krvi jagnjetovi* in si priborili palmo zmage. — In vsa ta sreča, čast in slava je brezmejna, večna. Predragi kristijani! Ta lepa nebesa so pridobljena tudi za nas, kakor za nešteto množico svetnikov, katere vidimo danes v duhu pred seboj. — Dragocena kri Jezusa Kristusa nam daje pravico do njih, treba je le, da jih dosežemo. Današnji praznik naj nam obudi živo hrepenenje po svetih nebesih. Danes, predragi kristijan, zapusti v duhu to revno zemljo, stopi v domovje izvoljenih, katero jim je Bog pripravil, in preglej to sijajno družbo, kamor bodeš

tudi ti sprejet, ako sam sebe ne izključiš. — Ako tudi nebeskega veselja ne moreš razumeti, moreš je vendar zaslužiti. Poslušaj tudi besede, ki jih govori Gospod Zveličar pri Tomažu Kempčanu: »Moj sin, naj te ne potere trud, katerega si prevzel zaradi mene in težave naj te ne prestrašijo, temveč moja obljuba naj te krepí in tolaži. Pozdigni svoje oko v nebo in poglej mene in moje svetnike z menoj, ki so na svetu imeli velik boj, sedaj se vesele, sedaj so potolaženi«.

II. Svetniki ti kažejo trudni pot, po kateri ti je hoditi, da prideš v kraj večnega veselja. Oni so hodili po pravem potu in srečno dospeli do svojega cilja. Zato je njih življenje vsakemu kristjanu važen kažipot skozi nevarnosti sveta. Ako ti sveta cerkev stavi danes pred oči svetnike, pravi ti hkrati, kakor je rekel Jezus mladeniču: *Pojdi in tudi ti tako stori*. Zgled svetnikov te poučuje, kaj si dolžan Bogu, bližnjemu in samemu sebi, dokazuje ti, kako lahko premagaš vse zapreke in dosežeš zveličanje. Tudi svetniki so bili slabotni ljudje, nagnjeni k hudemu kakor mi, podvrženi skušnjavam, izpostavljeni zapeljevanju sveta kakor mi. Ali ni tožil sveti apostol Pavel, da se mu strasti vpirajo zoper duha? *Jaz nesrečen človek, kdo me bo rešil tega smrtnega telesa*. (Rim. 7, 24.) Kakor tebe, krščanski mladenič, je tudi sv. Alojzija ali Stanislava vabil goljufivi svet k uživanju in grešnemu veselju; kakor ti, krščanska dekle, morala se je tudi sveta Neža ali sveta Cecilija bojevati zoper lastno slabo poželenje in hudobni svet. In koliko jih je med njimi, ki so se morali oprostiti grešnih vezij in navad in iz blata grehe in hudobije se povspeti do svetosti, kakor sveti Avguštin ali spokornica sveta Magdalena! — Velike množine svetnikov, ki so dosegli krono življenja, so spodbudile sv. Avguština, da je resno začel delovati za svoje zveličanje. »Ako so mogli ti in oni, zakaj bi ne mogel ti, Avguštin«, tako si je večkrat govoril in spodbujal samega sebe. Postal je že tukaj na zemlji sloveč cerkveni učenik in sedaj je velik svetnik v nebesih. — In kaj zahteva Bog od tebe, da storiš za večno življenje? Ali mar, da greš oznanjevat sveto vero po svetu kakor nekdanji apostoli, ali da se podaš v puščavo kakor nekdanji sveti očetje puščavniki? Ničesar tacega ne tirja Bog od tebe, kajti ta dobra dela, čeravno so bila zaslužna in občudovanja vredna, so bila vendar le izredna. Od tebe tirja Bog, da se posvetiš v svojem stanu, da se ohraniš v božji milosti, da se resno prizadevaš za lepe čednosti in dobra dela, da vestno in zavoljo Boga izpolnuješ dolžnosti svojega poklica. Iz vseh

stanov pelje pot v nebesa. Zato pravi sv. Janez v skrivnem razodenji: *Videl sem jih veliko trumo iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov.*

III. Slednjič so nam svetniki božji ne le v spodbuden zgled, temuč tudi mogočni varuhi in priprošnjiki. O vsakem izmed njih veljajo besede sv. Bernarda: »Videli so ga na zemlji, da bi jim bil v zgled, vzet je bil v nebo, da bi nam bil v varstvo«. — Z njihovo pomočjo tudi mi moremo doseči cilj, ki so ga oni dosegli. Svetniki prosijo za nas, to nas uči sveta vera. Saj smo vsi mi verni na svetu s svetniki v nebesih združeni v eno veliko družino, katere glava je Gospod Jezus Kristus. In oni, ki so v življenju kazali toliko ljubezen do bližnjega, ki so delili toliko duhovnih in telesnih dobrot, gotovo tudi sedaj ne bodo pozabili na nas, ko so v slavi, mi pa še v sredi boja tako zelo potrebni pomoči. — Kako tolažljiva je ta misel, da imaš prijatelje v nebesih, ki imajo velik vpliv pri Bogu in so pripravljeni ti pomagati! Tam je blažena Devica Marija, katere materino srce ti je vedno odprto; tam imaš svojega patrona, kateremu si bil že pri svetem krstu v varstvo izročen, imaš pa tudi še mnogo drugih pomočnikov za dušne in telesne potrebe. Vsi ti ponujajo svojo pomoč. Ako hočeš, sprosili ti bodo apostoli sveto gorečnost, spokorniki milost kesanja in stanovitnost, device sveto čistost. Od tebe zahtevajo le, da se jih spominjaš zlasti pri sveti maši, da jih prosiš pomoči in deluješ z dobljeno milostjo. — Svetost doseči je naša dolžnost. Kajti Jezus sam pravi: *Le eno je potrebno. Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice.* — In le med dvema skrajnostima nam je izbirati: da postanemo sveti v nebesih ali pa biti prokleti v peklu, da večno kraljujemo z Jezusom in njegovimi svetniki ali pa večno trpimo s hudobnimi duhovi. Voliti nam tu pač ni težko. — Toda če hočemo nebeško slavo doseči, kakor svetniki, moramo tudi delati, trpeti, moliti kakor svetniki. In ako nam morda v boju življenja pešajo moči in gine pogum, potem se v duhu ozrimo na lepo plačilo, katero nam je Bog pripravil in ki je vredno truda in boja, zatecimo se pa tudi pod mogočno varstvo naših nebeških prijateljev in ponavljajmo večkrat prošnjo: »Vsi svetniki in svetnice božje, prosite za nas, da postanemo vredni obljub Kristusovih«. Amen.

Dr. J. Gruđen.

Spomin vernih duš.

Podoba vic.

Ti udariš in ozdraviš, pelješ v spodnji svet in nazaj pripelješ. Tob. 13, 2.

Dva brata iz reda sv. Dominika, Bertrand in Benedikt, sta se razgovarjala o tem, katero je boljše delo ljubezni, pomagati dušam v vicah, ali delovati za spreobrnjenje grešnikov. Bertrand je ves gorel za spreobrnjenje grešnikov, zanje je vedno opravljal sv. mašo in daroval vse svoje molitve in zatajevanje. Zakaj rekel je: »Grešniki so oropani milosti božje, vsak trenotek v nevarnosti večnega pogubljenja, za grešnike je Sin božji prišel na zemljo in umrl na križu. Ali ni vse tedaj kaj boljšega biti, ko delati za njih spreobrnjenje? Duše v vicah pa so že rešene in bodo gotovo zveličane«. Benedikt pa se je potegoval za uboge duše in dejal: »Grešniki so sami krivi svoje nesreče in nevarnosti pogubljenja, vsaki čas se lahko rešijo, če le sami hočejo, uboge duše pa so kakor v ječi zaprte, da si same ne morejo nič pomagati; torej je gotovo bolje skrbeti za te uboge duše«. Bertrand pa se vendar ni hotel vdati, dasiravno ni vedel na to kaj odgovoriti. Pa glej, prihodnjo noč je imel prikazen, v kateri je bil prepričan, da je boljše, potrebnejše dušam v vicah pomagati in od tega časa je daroval vse svoje maše, pokorila in molitve za uboge duše.

Kaj bomo pa mi storili? Ali bomo za grešnike molili ali pomagali ubogim dušam v vicah? Eno moramo storiti in drugega ne opuščati; zakaj oboje lahko storimo, ker oboji so potrebni naše pomoči, obem lahko pomagamo, grešnikom, da ne pridejo v pekel, a ubogim dušam, da skoro pridejo v nebesa. Danes nas sv. cerkev, ljubeča mati vseh svojih otrok, tako milo in ljubeznivo kliče, naj pomagamo njenim najbolj zapuščenim otrokom, ki so ji zares otroci solza, kateri se ji tako smilijo, da se jih sleherni dan spominja in zanje moli: *Bog jim daj večni mir . . .* Ali ne bomo spolnili želje naše matere, milih prošenj naših trpečih bratov in sester? Gotovo, če imamo le kaj usmiljenja, sočutja v srcu. Da bote pa to z večjo pobožnostjo in gorečnostjo storili, vam pokažem pomenljivo podobo vic, kakoršno ste gotovo že kedaj videli. Spodaj v globočini ognjene ječe so uboge duše, solze jim teko iz oči, z vklenjenimi rokami milo prosijo. Od zgoraj plavajo angeli v bliščečih oblačilih in jim podajajo roke. V višavi nad ječo pa stoji na svetlem oblaku mašni kelih, iz katerega kaplja kri Jezusova doli v plamen. Res ginljiva pa resnična podoba!

Naj vam razložim posamezne dele podobe, ki so:

1.) duše v ječi, 2.) plavajoči angel, 3.) mašni kelih.

I. Če pogledamo podobo, vidimo duše vklenjene v ognjeni ječi. Dve resnici se nam tu kažeta pred oči.

1. Trpljenje ubogih duš je silno veliko, to priča ogenj, ki šviga iz brezdna, iz katerega povzdigujejo vklenjene roke, kakor bi prosile pomoči. Že zemeljski ogenj napravlja strašanske bolečine, in ko bi bil kdo obsojen, da mora samo mali prst držati v plamenu, bi bila to strahovita kazen, in mislim, da ni nobena smrt hujša, kakor če nesrečnež zgori v ognju. Ali kaj še le ogenj na unem svetu, ki ga je prižgala pravica božja! Torej nam priča ogenj v vicah, da so muke in bolečine duš neizrekljivo hude.

To a) potrjuje sv. pismo. Sv. apostol Pavel primerja to trpljenje z ognjem: *Vsakega delo bo razodeto, zakaj dan Gospodov (na sodbi) bo oznanil, in ogenj bo poskusil, kakošno je vsakterega delo. Čegar delo pa zgori (v ognju), bo trpel škodo (bolečino); on pa bo otef, vendar tako, kakor skozi ogenj (vic).* Sv. Ambrož pravi k temu: »Če apostol pravi, da bo rešen skozi ogenj, pokaže, da bo sicer zveličan, kdor ima nekatere pomanjkljivosti, toda mora trpeti kazen v ognju, da sode očiščen popolnoma«.

b) Ravno to uče sv. očetje in cerkveni učeniki. Vsi govorijo o ognju v vicah, kateri očiščuje duše grešnih madežev, kakor se očiščuje zlato v ognjeni peči. Kolikor več ima kdo madežev, toliko hujši ga bo žgal ogenj. Sv. Avgustin pravi: »Ta ogenj, dasiravno ni večer, je vendar strahovito hud, ker preseže vsako muko, katero more človek trpeti na svetu«.

c) Cerkev sicer ni natančno in določno izjavila, kakošno trpljenje je v vicah, vendar pa je prepričana, da je silno veliko, zato imenuje pri sv. maši za verne mrtve (Offert.) vice *globoko jezero — žrelo levovo*. Pri biljah se bere pomenljivo zdihovanje Jobovo, s katerim se spominja žalostni kraj vic, in se Jobove besede pokladajo na jezik dušam v vicah, ter se imenujejo vice: *dežela reve in teme, kjer je smrtna senca, kjer ni reda, ampak prebiva večni strah*. Zato sv. cerkev na duše v vicah obrača besede Jobove: *Usmilite se me vsaj vi prijatelji moji!*

2. Ker so pa bolečine ubogih duš v vicah tako velike in hude, zato so pa tudi dolge, zakaj tam v vicah se zde minute dolge kakor dnevi, dnevi kakor leta, leta kakor stoletja, kakor večnost dolga. »V vicah«, pravi Tomaž Kempčan, »je ena ura hujša kakor sto let najostrejše pokore na zemlji«. Presunljiv zgled o tem beremo v letnikih kapucinskega reda.

P. Hipolit Scalvo, goreč služabnik božji, je že prej veliko daroval za uboge duše, svoje molitve in zatajevanje in tudi druge k temu opominjal, vendar je le nepopolno spoznal strašno trpljenje v vicah. Neka prikazen ga podučil natančneje. V njegovem samostanu, kjer je bil on gvardijan, je bil novinec, ki je v svetosti že zelo napredoval, kar ga nagla smrtna bolezen napade. Žal, da ravno prednika ni bilo doma, da mu ni mogel dati zadnje odveze in blagoslova pred smrtjo. Zato je bil zelo žalosten in je še več molil za dušo rajnika. Prvo noč po smrti mladeniča je ostal še v cerkvi, da bi zanj molil, kar zagleda pred seboj mrliča v ognjenem plamenu, ki se zdihovaje spove svojemu predniku nekega malega pregreška in pravi: »Moj oče, daj mi še odvezo in blagoslov, da se rešim iz muk, katere trpim za to nezvestobo, in naloži mi pokoro. Dobrotljivi Jezus je dovolil iz posebne milosti, da jo morem opraviti, on me pošlje k tebi.« Gvardijan je bil ves prestrašen in ginjen od usmiljenja, ter brž odgovori: »Kolikor morem, moj sin, te odvežem in blagoslovim, in ker moram, kakor praviš, ti tudi pokoro naložiti, ti naložim, da ostaneš v vicah do jutri zjutraj do prve cerkvene ure (Prim.)« Dobri pater je menil, da je silno milo ravnal, ker je le malo ur določil. Pa mrtvi je bil ves prestrašen in je zavpil: »O, oče, ali imaš tako neusmiljeno srce, da nimaš pomilovanja s svojim nesrečnim sinom, da me tako hudo kaznuješ za ta mali pregrešek? Ti ne poznaš muk v vicah«. Prikazen zgine. Pater je bil ves prestrašen in je premišljeval kako bi svojo sodbo spremenil. Bog mu navda misel, da skliče brate k molitvi v kor. Ko so bili zbrani, jim pove, kaj se je zgodilo in veli, naj koj začno moliti cerkvene dnevniče, in sicer prvo uro (Prim.), ker je bilo že čez polnoč. Pa še potem 25 let, dokler je živel, mu ni nikdar zginila iz spomina tista strašna noč, in večkrat je ponavljal v pridigah besede sv. Avguština: »Najmanjša muka v vicah je večja kakor največje trpljenje na zemlji«.

3. Duše v vicah na podobi so v ječi vklenjene z verigami; to pomeni, da si same ne morejo nič pomagati. Zakaj si ne morejo pomagati?

a) Zato ker se plačuje Bogu neizmerno velik dolg, kakor uči Jezus v priliki o neusmiljenem hlapcu, ki je bil dolžan deset tisoč talentov, več ko 20 milijonov goldinarjev, in ga je kralj ukazal v ječo vreči, dokler ne bo poplačal vsega dolga. Prašam vas pa, kako bo ubogi hlapec v ječi plačal dolg, kjer ne more nič zaslužiti, nič delati; zato ne more nikoli rešen biti, če ne pride kak usmiljen človek in namesto njega odsluži in poplača. Tako morajo uboge duše plačevati. Njih dolg pri Bogu je neizmerno velik, dasiravno imajo le kake male grehe, zato morajo tako dolgo ali tako hudo trpeti v ječi, dokler se popolnoma ne izplača. Pa kako ga bodo uboge duše same izplačale, ko v vicah prav nič nimajo. Ne imenujejo se zato zastoj »uboge duše«.

b) Uboge duše nimajo nobene zasluge. Duše trpijo silno veliko trpijo, pa vendar njih trpljenje nima nič zasluženja. One molijo k Bogu, zdihujejo, pa zastonj. One ljubijo Boga, po njem hrepenijo, a njih goreča ljubezen nima zdaj zasluženja. In ko bi do sodnjega dne trpele, molile, zdihovale, nimajo zasluženja, ampak samo pokoro delajo. Le dokler je človek na zemlji, more delati in trpeti, in si s tem kaj pri Bogu zaslužiti. Tam unstran groba je noč, v kateri nihče ne more več delati.

c) Tam v vicah ni nobene milosti, nobenega zveličanskega pomočka, s katerim si človek množi posvečujočo milost božjo in nabira neizrekljivo veliko dobrih del. Tam se ne delijo sv. zakramenti, tam ni svete maše, sv. obhajila, ni službe božje, blagoslova, ni sto in sto milostnih pomočkov, ki jih imajo verniki na zemlji. O kako pač uboge duše bitko obžalujejo, če so bile v življenju preveč mlačne, da se jih niso vdeleževale, ko bi si tako lahko izbrisale madeže in plačale kazni. Toda tam je zdaj zastonj, zdaj morajo samo trpeti in trpeti, in v potrpežljivosti čakati odrešenja.

II. Kaj pomenijo angeli na podobi?

1. Angeli prinašajo ubogim dušam tolažbo. Ceravno Bog duše kaznuje s sveto ojstrostjo in jih očiščuje v ognju kakor zlato in srebro, vendar jih ne pusti brez tolažbe. Zato jim pošilja od časa do časa svoje angele, ki jim prinašajo tolažbo.

V življenju blažene Cecilije Larnugnana se bere, da se je prikazala tri dni po smrti in pričala, da vidi v vicah svojega angela varuha, ki jo tolaži. O drugi redovni sestri, blaženi Ceciliji dominikanki, se bere, da je imela v življenju navado, da si je vselej, kadar je pila, nekoliko pijače pritrkala iz ljubezni do Jezusa, ki je na križu trpel žejo. Ko je bila po smrti obsojena v vice, je takoj prišel angel z vodo v zlati skledici in je gasil plamen okoli nje. Angeli tedaj prinašajo ubogim dušam tolažbo in sicer:

a) Angeli kažejo ubogim dušam neskončno srečo, ki jim je že zagotovljena. O tej neskončni sreči in neizmernem veselju jim govorijo angeli, ki stopajo v ognjeno ječo. Angeli uklenjenim jetnikom kažejo bliščečo krono večnega življenja, ki jim je pripravljena, žejnim dušam popisujejo potoke nebeške radosti, ki so jim obljubljeni; trpečim dušam obetajo večni mir in pokoj, ki jih čaka; dušam v temi sedečim kažejo nezapopadljivo večno luč, ki jim bo tam svetila. O kolika tolažba je to za uboge duše, koliko ložje trpijo in čakajo odrešenja, ter se tolažijo med seboj s psalmom (121.): *Veselim se tega, kar mi je rečeno. V Gospodovo hišo pojdemo!*

b) Angeli jih tolažijo z dobrimi deli njih ljubih na zemlji. Zakaj angeli spominjajo vernike na zemlji, naj molijo za uboge duše svojih rajnikov in darujejo dobra dela. Tako se bere o nekem mladeniču, da je neki večer zaspal, ko še ni zmolil rožnega venca za duše v vicah, kakor je bil navajen vsaki dan. Njegov angel pa ga je zbudil ter mu rekel, da duše pričakujejo od njega te daritve, te miloščine. Angeli pa tudi dušam v vicah sporočajo vse, kaj njih ljubi na zemlji zanje opravljajo, ter jim s temi deli ljubezni lajšajo bolečine, brišejo vroče solze in gasijo plamen.

2. Angeli prinašajo ubogim dušam odrešenje. Kadar je poplačan zadnji vinar, ko je duša popolnoma očiščena, kakor čisto zlato, ko je oblačilo milosti bliščeče belo, potem priplavajo angeli z nebes v ječo, ter nesejo rešeno dušo v veselje nebeškega raja. To delo odrešenja opravlja zlasti nadangel Mihael, kakor moli sv. cerkev pri sv. maši za mrtve: *Nebeški vojvoda Mihael naj jih pripelje v večno luč*. Pa tudi angel varuh po duše pride, ji oznani njeno odrešenje, jo poljubi s poljubom nebeške ljubezni, ter spremlja pred sedež nebeški, kjer jo izroči svojemu Gospodu, ki mu jo je izročil. Potem še le je njegova služba pri človeku končana. Potem pa se veselijo vse trume angelov božjih, ker je duša srečno prišla iz velike britkosti in očistila svoje oblačilo v ognju očiščenja.

III. Kaj pomeni mašni kelih?

Nad ognjem vic stoji na oblaku mašni kelih, iz njega kaplja predraga kri Jezusova doli v plamen.

1. Ta kelih pomeni vse zasluženje Jezusovo, ki pomaga dušam v vicah. To neskončno zasluženje Jezusovega življenja in trpljenja pomaga ne samo vernikom na zemlji, ampak tudi trpečim dušam. Seveda uboge duše nimajo ključa do njega, si ga ne morejo same v prid obračati, ker njih roke so vklenjene v ječi, pač pa jim moremo mi na zemlji to zasluženje v prid obračati. In to delamo, če dobra dela, odpustke, križe in težave darujemo za duše, da tako deležne postanejo zasluženja Kristusovega in prejmejo polajšanje in rešenje iz vic. Zakaj vsa naša dobra dela imajo zasluženje le zavoljo neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa.

Leta 1250. je umrl v samostanu sv. Trudona pobožen menih. Po smrti se prikaže predniku in mu pove, da mora v vicah veliko trpeti. Prednik ga vpraša, s čem in kdo mu more pomagati, da bo rešen. Duša imenuje po imenu neko ženo, ki je bila v tistem kraju. Opat koj drugi dan pokliče ženo in jo izprašuje, kako živi.

Ona odgovori: »Jaz sem le uboga grešnica in ne vem, da bi kaj posebno dobrega storila. Imam moža pijanca, ki je silno hude jeze. Kadar pride domu pijan in ves divji, me zmerja in pretepa. Jaz pa poklekнем pred bridko martro, premišlјujem Jezusovo trpljenje, njegov križ in sramotno smrt, in sem tako potolažena, da na vse hudo pozabim«. Opat pravi: »Prosim te, spominjaj se našega brata, ki je nedavno umrl. Daruj zanj svojo molitev in trpljenje, da bo rešen, ker roka Gospodova ga je hudo zadela«. Žena ponižno obljubi, da bo storila, kar bo mogoče, da daruje svoje majhno potrpljenje, in vse svoje prestane in prihodnje križe za tisto dušo. Koj drugo noč pa se zopet prikaže tista duša predniku v nebeški svetlobi, zahvali njega kakor tudi svojo dobrotnico za pomoč in pove, da je rešena muk in gre v nebeško veselje.

2. Kelih pomeni posebno neskončno zasluženje svete maše, ki se zmiraj daruje tudi za verne mrtve. Zakaj, z nobeno molitvijo in pobožnostjo, z nobenim dobrim delom se dušam v vicah tako hitro ne pomaga, kakor s presveto daritvijo. Posebno te dni, ko se po vsem svetu toliko svetih maš daruje, ko mora juteršni dan vsaki mašnik za duše v vicah maševati, in potem celo osmino, ko se navadno še opravljajo svete maše za mrtve, — o koliko duš se reši iz vic! Zdaj res teče kakor v potokih kri Jezusova doli v ognjeno ječo, gasi plamen in rešuje vjete duše.

Predragi! le večkrat pogledjte podobo vic vsaj v duhu; pogledjte ječo, plamen, verige; pogledjte pa tudi sveti mašni kelih in vzemite ključ do tega neskončnega zaklada Jezusovega. Molite za uboge duše, zlasti sv. rožni venec, darujte zanje miloščino, od-pustke, sveto obhajilo, zlasti pa presveto daritev sv. maše. To opravljajte posebno ta mesec, ki je odločen za pomoč ubogim dušam. Potem bodo angeli stopali vsaki dan v vice, prinašali ubogim dušam tolažbo in rešenje. Amen.

Ludovik Škufca.

Triindvajseta nedelja po binkoštih.

I. „Kar človek seje, to bode žel“.

(Pridiga za zahvaljno nedeljo.)

Kar človek seje, to bode žel.
Gal. 6, 7.

Vsak dober dan pride od zgoraj, od očeta luči. (Sv. Jak.) Na to resnico nas hoče opomniti sveta cerkev, ko nas je danes zbrala v hiši Gospodovi, da se zahvalimo Bogu za žetev pretečenega leta.

Spomladi smo v skupnih procesijah prosili božjega blagoslova za setev, ki smo jo bili izročili materi zemlji, sedaj je prišla jesen, želi smo to, kar smo sejali in božji blagoslov je bil z nami. Kaj je torej potrebnejše, kakor da se tudi skupno zahvalimo za božje dobrote? — Že v starem zakonu je Bog zapovedal, naj se obhaja praznik žetve, rekoč: *Praznik žetve praznuj sedem dni, ko spraviš iz skednja in tlačilnice svoje pridelke, gostuj se in veseli ob tem prazniku: ti in tvoj sin in tvoja hči, tvoj hlapec in tvoja dekla, levit, tujec, sirota in vdova, ki so znotraj tvojih vrat.* (V. Mojz. knj.) Predragi kristijani, ali ima ta praznik za nas manj pomena? Ali nismo tudi mi dolžni Bogu hvalo dajati za vse, kar smo v tem letu od njega prejeli? — Toda še več. Današnji dan je pomenljiv za nas, ker nam daje polno lepih naukov in opominov za naše življenje. Tak nauk je izrekel sveti apostol Pavel z besedami: *Kar človek seje, to bode žel.* Kako resnične in podučne so te besede, naj premišljujemo žetev v naravi, v časnem življenju ali pa v večnem življenju človekovem.

Zato se hočemo danes zlasti na nje ozreti in premišljevati, kaj nas uče te apostolove besede, k čemu nas spodbujajo. Ljubi Bog nas podpiraj s svojo milostjo!

I. Žetev v širjem pomenu besede imenujemo vse, karkoli si pridobimo s trudom in naporom na polju in na njivah, pa tudi vse, kar si pridobimo s trudom za časno in večno življenje. — *Kar človek seje, to bode žel.* Kako bridko skuša kmetovalec resnico teh besedij. Treba je zemljo razoravati, obdelovati, saditi in pleti, da je zadosti bogate žetve, ki more rediti pridnega delavca in družino skozi dolgo leto. Tedaj pač čuti, da je zemlja pod prekletstvom izvirnega greha in vresničujejo se besede božje: *V potu svojega obraza bodeš jedel svoj kruh.* — Toda pri vsem trudu in delu, kaj zamore človek brez Boga? *Ne tisti, ki sadi, je kaj in tisti, ki priliva, temuč tisti, ki daje rast* — Bog. (I. Kor.) Kaj, če bi le eno leto zemlja ne dala svojega sadu, ko bi setev zaostala na njivah, in bi drevje ne pogrnalo cvetja, kaj bi bilo iz nas ljudi? In treba je le migljeja vsegamogočnega Boga, da se to zgodi. Toda Bog je usmiljen in dobrotljiv. Že Noetu in sinovom njegovim je rekel: *Vse dni, dokler zemlja stoji, ne bode prejenjala ne setev in žetev, ne mraz in vročina, ne noč in dan.* — Ako je Bog tudi v tem letu poslal nesreče, ako je velika suša žugala tu in tam vničiti poljske pridelke, ako je v nekaterih krajih toča pobila in sta drugod ogenj ali voda

hudo gospodarila, hotel je Bog s tem pokazati, da je on gospodar čez vse stvari, hotel pa nas je tudi opomniti, da ga moramo prositi za dobrote in da take kazni zaslužimo, ko bi z nami ravnal po naših grehah. Toda te nesreče so bile neznatne in po končani žetvi smemo reči: Hvala Bogu, tudi letos je bil božji blagoslov z nami.

Ako pa je revščine in pomanjkanja še vedno dosti na svetu, ako se vedno množe tožbe o slabih časih, kedo je temu kriv? Krivde ne smemo iskati pri Bogu, ki daje vsem obilno, temuč pri nas samih. — Pomanjkanja je dostikrat kriva ona lahkomiselnost, ki skrbi samo od danes do jutri, in ne pazi na to, kaj bode v bodočnosti, kriva je ona zapravljivost, ki v malo dneh po grlu požene in potroši, od česar bi lahko dalje časa živela cela družina, kriva pa je pomanjkanja dostikrat tudi sebičnost in oderuštvo premožnejših, ki brezvestno zlorabljajo potrebo siromaka v svoj namen in mu že naprej vzemó, kar ima pridelati. Ko danes obhajamo praznik žetve, predragi v Gospodu, zahvalimo se najprej Bogu za podeljene dari, a sklenimo tudi, da jih bodemo vestno rabili. Varčnosti in skromnosti nam je treba, potem bode tudi mala žetev obilna. Kar smo sejali, to smo želi, od nas je sedaj odvisno, da nam bode ta žetev tudi v pravo korist. —

II. Kakor pa imamo v naravi setev in žetev, tako je tudi v življenju človekovem. Vsa dejanja, ki jih storimo, so kakor seme, iz katerih zraste že tukaj na zemlji sreča ali nesreča, mir in zadovoljnost, ali pa nemir in žalost. Vaše življenje vam to spričuje, ker je nepretrgana vrsta setve in žetve dobrega ali hudega. — Kakor vzgajujete svoje otroke, krščanski stariši, in zasajate v njih srca strah božji in lepe čednosti, ali pa pohujšanje in greh, tako bode te želi. Imeli bote hvaležne sinove in hčere, ki vam bodo na starost v tolažbo in podporo, ali pa lahkomiselnosti, ki vam bodo grenili vaše poslednje dni. — Kakor izpolnujete dolžnosti svojega poklica, delavci v raznih stanovih, in sejete s pridnostjo, varčnostjo in skromnostjo ali pa z lenobo in zapravljivostjo, želi bote srečo in zadovoljnost ali pa siromaštvo in pekočo vest. Kakor služite Bogu in cerkvi vsi kristijani in sejete v zatajevanju, molitvi in pobožnosti dobra dela, ali pa v verski mlačnosti in v nemarnosti pregrehe, želi bote tudi moč, tolažbo in božji blagoslov ali pa zapuščenost in bridkost. Od nas je odvisno, da po besedah apostolovih kot božje njive prinašamo zlato, srebro in drago kamenje ali pa les, seno in strnišče. — Vedno pa se vresničujejo besede: *Kar človek seje, to bode žel*. In ako kedaj v življenju vidiš, kako pri

hiši, kjer vlada pregreha in pohujšanje, gine božji blagoslov, z njim sreča in zadovoljnost, namesto njih pa žuga siromaštvo, obup in poguba, ali če vidiš, kako je človek, ki se je vdal pregreham, umrl žalostne smrti, potem bodeš spoznal resnico apostolovih besedij: *Kar človek seje, to bode žel.*

III. Še ena žetev je, za katero moramo kristijani posebno skrbeti, namreč žetev za večno življenje. Vsaka žetev v tem življenju je nepopolna, in marsikaj, kar smo sadili s trudom in trpljenjem, ne prinese zaželenega sadú. Kar nas tolaži, je zavest, da vse, kar smo sejali s čisto vestjo in zaupanjem v Boga, nam bode vsaj prineslo zaželeni sad v večnem življenju. — Prišel bode dan, ko Bog pošlje svoje ženjce, in zbrali bodo vse tiste, ki počivajo pod zemljo ali v dnu morja, okoli prestola Gospodovega. In ločil bode dobre od hudobnih, pšenico od plev; pšenico bode spravil v svoje žitnice, pleve pa vrgel v večni ogenj. Takrat bode veliki dan žetve za vsakega, in želi bodemo, kar smo sejali. *Kdor seje sedaj v mesu, bode od mesa žel pogubljenje, kdor seje pa v duhu, bode od duha žel večno življenje*, pravi svetl apostol Pavel. Sadov večnega življenja, žetve dobrih del bode iskal Gospod pri vsakem izmed nas. Pri tebi, krščanska mladina, iskal bode čistosti srca, pokorščine in ponižnosti; pri vas zakonski, iskal bode zvestobe in sloge, pobožnosti in bogaboječnosti v vaših družinah, pri revnih in nadložnih bode iskal vdanosti in potrpežljivosti, pri bogatih del usmiljenja; pri nas vseh, ki se imenujemo kristijane, iskal bo del zatajevanja, pokorščine do svete cerkve, vestnega izpolnjevanja svojih dolžnosti. Toda kako revna je ta žetev za večno življenje. Zopet je nastopila jesen in leto se nagiblje h koncu. Na poljih in njivah smo sejali in želi, kako malo pa smo sejali molitve, čednosti in dobrih del! In kakor je leto minulo, tako gine leto za letom, minejo leta mladosti, leta moči in starosti, toda setve za večno življenje ni nikjer. — Morda se ti že bliža čas, da te Gospod pokliče iz tega sveta. Beli lasje na glavi, ki ti izpadajo, kakor pada v jeseni rumenkasto listje z drevesa, onemogle roke in noge, moči, ki te zapuščajo, že pričajo, da je napočila za te jesen življenja, da se bliža čas, ko bode Gospod zahteval sadove, ki si jih zasejal v življenju. Ako pa pogledaš nazaj v svoje življenje, morda vidiš le prazno strnišče ali pa osat in plevel pregreh. — Ko bi nas Bog v v tem trenutku poklical pred svoj sodnji stol, kaj bi mu imeli pokazati?

Predragi v Gospodu! Vse, za kar se na svetu trudite in delate, vse posvetno imetje in bogastvo nima stalne vrednosti, ker je minljivo. Le kar človek za večnost stori, to ga ne zapusti, temuč ga spremlja onkraj groba. Zato bodi naša skrb, da bode žetev v večnosti bogata, naj nas Gospod pokliče preje ali pozneje. Za to žetev se trudimo in delajmo dokler je čas, da bode tudi tisti praznik žetve za nas vesel dan, ki ga bomo obhajali z angeli v nebesih. Amen.

Dr. J. Gruden.

2. Kaj nas uči ime sv. Lenarta?

(Za god sv. Lenarta.)

Marija je tedaj vzela libro dragega
mazila, prave narde. Jan. 12, 3.

Ker praznujemo danes tudi spomin sv. Lenarta, ni nepri-
merno, da spregovorim besedo njemu na čast. Življenje tega svet-
nika ste gotovo že večkrat slišali in premišljevali. Ne mislim torej
poseči danes v okoliščine njegovega svetega in čudodelnega življenja,
pač pa se hočemo pomuditi pri imenu njegovem.

Kaj nas uči ime sv. Lenarta?

Odgovorim vam na to vprašanje v današnjem govoru.

Ime »Lenart« (Leonardus) je grška beseda. »Leo«, pomeni
leva, »narda« pa je rastlina z dolgim, drobnim stebлом, ki na ve-
jicah poganja klasove. Iz teh klasov se dobiva olje, ki se kliče
klasna narda, in se loči od pernate nade, ki se dobiva iz perja
imenovane rastline ter nima tolike cene kakor klasna narda.

I. Pomudimo se pri prvem delu imena. Kakor se lev imenuje
kralj puščave, tako je bil tudi sv. Lenart kralj puščave: zakaj bil
je imenitnega kraljevega stanu in bil je puščavnik. Lev ima po-
sebnost dve lastnosti, ki ga povzdiguje nad drugimi zvermi: močan
je in ponosen je.

Močan je bil sv. Lenart, močan v svoji veri, močan v svojih
čednostih. Ljubezem do Zveličarja ga je gnala, da je popustil kra-
ljevi dvor, popustil njegove zabave, veselje, prijetnosti ter šel v
samoto, v puščavo. Velike skušnjave so ga vabile in vleklo na
šumeči kraljevi dvor, kjer bi bil živel prijetno in slavno življenje,
toda vztrajal je, močan je bil v svojih sklepah do zadnjega vzdihljeja
svojega življenja. Močan je bil, pravim, kakor lev, ko je zatajeval
in mrtvičil svoje telo, ko je zamenjal kraljevo hrano z vodo in

koreninicami, ko je zapustil očeta in mater, da je živel le svojemu Bogu. Močan je bil, ko je trl in v sužnost deval svoje telo in brzdal svojega duha, močan do konca življenja. Močan je bil, ko je tolažil jetnike, stregel bolnikom, on, sin imenitnega stanu in najlepše prihodnosti. Močna je bila njegova beseda, ko je zapovedoval sebi, močna, ko je oznanoval besedo božjo, bičal neustrašno napake in pregrehe in opominjal ljudi k pokori. —

Ponosen je bil sv. Lenart, ponosen kot lev, kralj puščave. Ni bil ponosen na svoj kraljevi stan, ni se hvalil s svojimi prednostmi, ni povzdigaval sebe, pač pa je bil ponosen na svoj krščanski stan, češ »kristijan mi je ime in katoličan je moj priimek« ; hvalil se je z božjimi dobrotami in povzdigaval Boga. Ponosen je bil, da je bil vzgojen v krščanski veri, ni hodil skrivaj, kakor Nikodem poslušat sv. Remigija, ni molil skrivaj očenašev in ni skrivaj delal križev. —

Predragi v Jezusu Kristusu! Močan je lev in ponosen je. Koliko mislij se mi vzbuja v glavi! Koliko krivovercev bi se bilo že spreobrnilo, da jim ni manjkalo srčnosti — moči. »Kaj pa poreko časniki?« dejal je odpadnik Doellinger, ko so ga prigovarjali na smrtni postelji, da se vrne v naročje sv. kat. cerkve. Močan je bil premalo. Koliko grešnikov bi se bilo že spreobrnilo, da jim ni manjkalo darú moči. »Kaj poreko ljudje? — Kaj poreče spovednik, če mu povem, da že tako dolgo nisem bil pri spovedi?« — Tako modruješ, — ker moči nimaš. Koliko dobrih ljudij bi bilo lahko boljših, da ni strahu pred ljudmi! — Premalo so močni. — Ti, mladenič, popustil bi rad ponočevanje, a kaj poreko tvoji tovariši, kaj ne? Ti, mož, hudo ti je, da govori vpričo tebe širokoustnež o veri, cerkvi . . . a ne upaš jih ustaviti! Čuješ jih obrekovati, a naposled sam potegneš z njimi. Čuješ jih ostudno govoriti, umazano peti — a molče pritrjuješ. Močan si premalo! Toda vedi: *Kdor se boji človeka, hitro pade.* (Preg. 29, 25.) Pilat, v novi obleki si! Časih bi glasoval za to ali ono, storil bi to ali ono — ne upaš si! . . . Dobro voljo imaš, a pridno navadno ženišče — in podli Peter si, ki se je zbal vratarice. —

In vendar! Poprašaj delavca, ponosno ti poreče: delavec sem. Poprašaj vojaka: ponosno ti poreče: vojak sem. In ti, krščanski poslušalec? Kristijan si. Pagani se ne sramujejo svojih malikov in ne zatajé svoje vere: Turek ne svojega Mohameda, luteran ne svojega Lutra, ti pa se sramuješ svojega Odrešenika in prihodnjega Sodnika? Svobodo ceniš in vendar nočeš biti svoboden v veri.

Mladenič, ponosen si na svojo telesno moč, a kadar je treba cerkvi bliže stopiti, spodobno poklekniti, tedaj si kakor otrok, ki se boji praznega strahu! Katoliški kristijani ste, otroci božji ste, dediči nebeškega kraljestva ste, prijatelji angelov, svetnikov in vseh poštenih ljudij ste . . . a vsega tega se sramujete? Bojite se pa — koga? Najslabejših ljudij, grešnikov, upornikov zoper Boga, nečistnikov, pijancev, preklinjevalcev, izdajalcev, ki prelamljajo krstno obljubo, zapeljivcev, pohujšljivcev, volkov v ovčji koži, pobeljenih grobov, gadje zalege . . . Ali ni torej vaše ravnanje nespametno? Zato posnemajte zdaj sv. Lenarta: bil je močan, bil je ponosen. Bodite tudi vi močni v dobrih sklepih in ponosni na svojo vero in kličite s psalmistom: *Gospod je moja luč in moja pomoč; koga se bom bal? Gospod je varuh mojega življenja; pred kom se bom tresel?* (Ps. 26.)

II. Poglejmo še drugi del imena »Lenart«. Rastlina »narda« ima vzlasti dvoje, kar je spomina vredno. Poganja namreč klasove kakor strneno žito in lepo diši.

S klasno nardo je mazilila Magdalena Jezusa. Sv. Lenartu je pač pristojalo to ime: njegova udanost, zaupnost in ponižnost pred Bogom priča dovolj o tem. Dobra dela njegova so brezštevila kakor lepo dišeč nardin klas, ki *dopadljivega duha sv. evangelja po njem povsod razširja*. (II. Kor. 2, 14.) Njegov duh je duh Kristusov, *dober duh pred Bogom pri tistih, ki so izveličani in pri tistih, ki se pogube*. (II. Kor. 2, 15.)

Klas narde pomeni živo vero. *Brez vere ni mogoče Bogu dopasti*. Živa vera je Bogu posebno dopadljiva. Jezus je rekel Tomažu: *Blagor tistim, ki niso videli, pa verujejo*. Koder je našel živo vero, tam je tudi rad prošnje uslišal. Kako je skušal kanaanjsko ženo! Ko se ni dala omajati, reče ji Jezus: *Žena, velika je tvoja vera; kakor si verovala, tako se ti zgodi!* Stotnika je radi žive vere očitno pohvalil: *Resnično, take vere nisem našel v Izraelu*. Uslišal ga je, za kar je prosil. *Že Abraham je moral prestati pred Bogom ostro preskušnjo in ker ni omahoval, pravi sveto pismo: Abraham je veroval in prištelo mu je bilo v pravičnost*.

Dandanes pogrešamo mnogo take žive vere. Nevernike so krščanske resnice do solz ganile, mi pa se zanje tako malo zmemimo. Prava vera rodi tudi pravo pobožnost. Modre device so vzele olja s seboj, ko so šle ženinu naproti. Vzemite tudi vi, kristijani in kristijanke moje, s seboj dišečega olja klasne narde, to je

čednostij in dobrih del, drugače vtegnete čuti odgoyor, ki so ga dobile nespametne device: *Vas ne poznam.*

Da, da, dišečega olja klasne narde, krščanskih čednostij vam je potreba.

Dekle, kaka je tvoja narda? Morda niti pernata ni, kaj še le klasna. Na sladko besedo se že ujameš. Čemu hrepeniš toliko po zakonskem jarmu? Morda radi bogastva, ki ga nimaš ne ti ne on? Morda radi prijetnostij, katerih še ne poznaš? Hrepeniš zato, ker imaš v sebi premalo krščanskega življenja, ker greš premalokrat k tistemu, ki je *pot, resnica in življenje*, ker ne veš, kaj se pravi samega sebe zatajevati, svoj križ nositi — ker imaš že izprijeno srce? O, ko bi tega ne bilo, ne hrepenela bi toliko po zakonskih egiptovskih loncih, kolikor po nebeški mani, ki ima vso sladkost v sebi.

Lepo ko angeli
V sladki nedolžnosti
Sladko prepeva
Slovensko dekle.

In ti, žena, mati, gospodinja, kaka je tvoja narda? Zakonska ljubezen, zvestoba, potrpežljivost, mir, edinost . . . Koliko ti je še ostalo ljubezni, ki si jo obetala o poroki svojemu možu? Ali se ni majala celo tvoja zvestoba? *Goljufiva je prijetnost in prazna je lepota: žena, ki se Boga boji, ona bo hvaljena* (Preg. 31, 30.) govori sv. Duh. Krotkost se je umaknila jezi, pobožnost nima dosti vrednosti. Bele roke nosiš, hiša pa se ne vidi iz pajčevine in smetij, otroci ne iz nesnage. Otrokom daješ potuho namesto pouka in strahu, možu prestrižeš vsako besedo, starega očeta in mater surovo obdeluješ . . . Ni zastoj modri Sirah (25, 20.) zapisal: *Ni hujše glave kakor je kačja in ne hujše jeze, kakor je ženska. Bolje je pri levu ali zmaju stanovati, kakor pri hudi ženi.* Blagruje pa dobro ženo, rekoč: *Srečen mož, ki ima dobro ženo.* (Sir. 26, 19.)

Ljubi častivci sv. Lenarta! Kako pomenljivo je, kaj ne, njegovo ime! Kakor prvi del imena pomenljivo razkazuje lastnosti, ki jih je potreba današnje čase posebno mladeničem in možem, odkriva drugi del lastnosti, ki naj dičijo dekleta in žene. Ukrešite možje in mladeniči v sebi ogenj živega krščanskega pričanja in čvrste katoliške zavesti, žene in dekleta pa ozaljšajte svoja srca s cvetjem krščanskih čednostij in s podobami dobrih del. S tem postanete, če še niste, prijatelji sv. Lenarta; sv. Trojica se vas bo

veselila, kori angelov in svetnikov vas bodo spremljali pri vaših delih in na vaših potih in zato še enkrat ponovim namen in pomen današnjega govora: Naj češčenje sv. Lenarta prinese

moškim več vere, ženskam več modrosti. Amen.

Peter Bohinjec.

Štiriindvajseta nedelja po binkoštih.

I. Pomen obeh evangeljskih prilik.

Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnu in je podobno kvasu.

Mat. 13, 31. 33.

Nebeško kraljestvo imenuje Jezus Kristus večkrat v sv. evangeliju svojo sveto cerkev, katero je ustanovil tukaj na zemlji, in tudi sv. vero, katero je oznanoval z vsemi duhovnimi milostmi, kar jih je založil v njej. V dveh prilikah nam to kraljestvo danes stavi pred oči. V prvi je primerja gorčičnemu zrnu, v drugi pa kvasu, katerega je žena vzela in vmesila med tri polovnjake moke, da se je vse skvasilo. V čast božjo in v vaš dušni prid vam bom razložil danes obe priliki.

I. Moja cerkev, kaže Zveličar v prvi priliki, je podobno gorčičnemu zrnu. To seme je silo drobno in majhno, najmanjše izmed vseh semen; kadar pa vzraste, je večje kakor vsa zelišča, in posebno v toplih jutrovnih krajih postane drevo tako, da prihajajo ptice spod neba in prebivajo na njegovih vejah. Majhna, hotel je reči Gospod, silno majhna je zdaj še moja cerkev; — ali povem vam, kakor iz zrna zraste drevo, vzrastla bo tudi moja cerkev in se razširila po vsem svetu. V mali zaničevani judovski deželi se je začela; revni, preprosti ribiči so se je poprijeli; učenika samega so judje križali, kar je takrat bilo največja sramota; njegovi učenci so bili vsi boječi, vsi v strahu pred sovražniki, in vendar jim je po svojem vstajenju ukazal iti po vsem svetu ter oznanovati sveti evangelij vsem stvarjem; popustil jih je celo in je šel nazaj v nebo. Kdo bi si bil takrat pač mislil, teh dvanajst boječih učencev, ki so brez učenosti, brez orožja, brez bogastva in brez vse imenitnosti, bode oznanovalo vero v križanega Boga po vsem svetu, nizkim in mogočnim, revnim in bogatim, nevednim in učenim, in ta njih vera se bode vzdržala do konca sveta.

Ali glejte, komaj so učenci prejeli moč sv. Duha od zgoraj, že so — prej boječi — zdaj vsi srčni očitno jeli oznanovati Kristusa križanega. Na binkoštno nedeljo je že Peter govoril: Ravno ta Jezus Kristus, ki ste ga vi na križ pribili, je oljubljeni Mesija. Delajte pokoro in dajte se krstiti v njegovem imenu, da dobite odpuščenje grehov in milost svetega Duha. In na prvo pridigo sv. Petra se jih je dalo krstiti 3000, na drugo 5000. Od ure do ure, od dne do dne se je množila cerkev Kristusova. Temu nasproti se vzdigne judovska gosposka in prepové apostolom učiti. Apostoli pa odgovoré: »Kako moremo molčati o tem, kar smo sami videli in slišali«, in »Bogu moramo biti bolj pokorni, nego ljudem«. Jeli so jih torej preganjati. Apostoli so se razšli po vsem svetu, vsak na svoj kraj in kamor so prišli, povsod so oznanovali sv. evangelij in razširjali sv. cerkev. Do pokrajin sveta se je razlegal njih glas. — Za Judi so tudi poganski deželjski in duhovski poglavarji jeli kristijane brez usmiljenja preganjati, mučiti in moriti, a — vse ni nič pomagalo. Bilo jih je le vsaki dan več. Mladi in stari, nevedni in učeni, imenitni in preprosti so popustivši malike, dajali se krstiti ter so pristopali v cerkev Kristusovo. Vsled tega so pogani jih le še hujše preganjali. Tri sto let so se godila silna preganjanja. Samo v rimskem cesarstvu se jih šteje deset posebno hudih in grozovitnih. Pa čim bolj so jih preganjali, čim bolj so jih mučili, tem več jih je bilo. Kri mučencev bila je seme kristijanov. Sam rimski cesar prestopi naposled v Kristusovo cerkev in dovoli kristijanom očitno spoznavati svojo vero. In sedaj je zrno, katero je Jezus Kristus bil vsadil, čvrsto pognalo, razraščalo se v drevo ter razširjalo svoje veje na vse strani.

Potihnilo so vnanji sovražniki; drevo krščanstva je bilo v veliki lepoti, v najlepšem cvetju, kar vstanejo novi sovražniki v sv. cerkvi, notranji preganjalci, razkolniki in krivoverci. Skušali so razklati Kristusovo cerkev, popačiti njegovo sv. vero. Ni ga nobena člana sv. apostolske vere, da ne bi ga bili iskali ovreči, utajiti ali pokaziti. Pa — kadar sila do vrha prikipi, se pomoč božja že glasi. Vsi skupaj in vsaki posebej — niso je mogli popačiti Jezusove vere, ne zatreti njegove cerkve. Kakor je bila čista in brez madeža, tako je še sedaj edina in sveta, apostolska in katoliška. Osemnajst stoletij je že preteklo, a vedno še raste katoliška cerkev kakor veliko, mogočno drevo. Preganjana je zdaj tu zdaj tam, stiskana od zunaj in od znotraj, a vendar vsi notranji in vnanji viharji je ne morejo polomiti, nikar že podreti. Krepko

raste tudi dandanes to Jezusovo drevo ter krasno razprostira svoje veje po vsem svetu. — Tudi mi prebivamo pod njegovo senco, na njegovih vejah, tudi mi smo v božjem kraljestvu tukaj na zemlji, tudi mi smo kristijani. Kolika sreča, kolika dobrota za nas! Nikoli se ne moremo Bogu dovolj zahvaliti za to milost. »Neprenehoma hvalim Boga, ne zato, ker sem kralj, ampak zato, ker sem kristijan«, rekel je Alfonz, kralj Aragonski. In sv. Terezija je na smrtni postelji molila: »Zahvalim te, Gospod nebes in zemlje, da si me poklical v krščanstvo, v sv. katoliško cerkev«. Na smrtni postelji, takrat bomo tudi mi prav spoznali, kolika dobrota je biti v katoliški cerkvi. Recimo večkrat zanjo Bogu čast in hvalo že zdaj, dokler smo zdravi in veseli tukaj na zemlji v božjem kraljestvu!

II. *Nebeško kraljestvo je tudi podobno kvasu, katerega je žena vzela in vmesila med tri polovnjake moke, da se je vse skvasilo.* Kvas dela v moki znotraj in zunaj, testo prevzame, povzdigne in spremeni v dober kruh. Tako dela tudi božje kraljestvo, Kristusova cerkev in sv. vera, znotraj in zunaj, pri posamnem človeku in pri celih narodih, katere prevzame in povzdigne k Bogu, zboljša in posveti njih misli, besede in dela. Ta moč sv. vere se je pokazala koj pri prvih kristijanih. Oni, ki so živeli popred v nečistosti in nesramnosti, postali so čisti in zdržni; ki so popred krivično in lakomno hrepeneli po tujem blagu, delili so zdaj svoje premoženje radovoljno med uboge; ki so bili prej polni nevoščljivosti in sovražnosti, bili so zdaj enega duha in enega srca, tako da so se jim čudili pogani rekoč: *Glejte, kako se ljubijo in kakor bratje živijo med seboj.* To je tisti kvas, kateri je premenil ljudem njih srce in vse njih življenje; to je moč božjega kraljestva, katera je preobrazila zemlji obličje.

Kakor kvas prevzame vso moko, vse testo, tako tudi moč sv. vere prevzame kristijana znotraj in zunaj. Znotraj zatira napačne misli in želje, kroti slaba nagnenja in hude strasti, in v srcu naredi prostor božjemu kraljestvu. Jezus pride vanj s svojo sv. vero, sv. Duh s svojo prečudno milostjo; kmalu se pokažejo v njem prelepe čednosti: Ljubezen in strah božji, ponižnost in krotkost, zmernost in čistost. Zares, božje kraljestvo je v njem. — Pa kakor kvas testo tudi vidoma povzdigne, tako se tudi moč svete vere očino pokaže v pravem kristijanu. Saj *iz obilnosti srca usta govore*, pravi Jezus Kristus. (Mat. 12, 34. 35.) Dober človek iz dobrega zaklada prinaša dobro, hudoben človek iz hudega zaklada prinaša hudo. Kakoršno je drevo, takošen je sad; kakoršna je volja v

človeku, taka so dela njegova. Clovek, kateri ima božje kraljestvo v sebi, t. j. živo vero, s trdnim upanjem in z gorečo ljubeznijo napolnjeno srce, ima tudi dobre besede in dejanja. V čegar srcu pa gospodari hudobno poželjenje, ne bo ne dobro govoril ne dobro delal. Kar je v srcu, to je na jeziku, to je v dejanju. Če so tvoje misli in želje drugačne, kakor tvoje besede in dela, kristijan! božjega kraljestva ni v tebi.

Po vsem tem premislimo nekoliko sami sebe, svoje dejanje in nehanje, ter se vprašujmo, kako je pač z božjim kraljestvom v nas in med nami? Ali je podobno ne le goričnemu zrnu, ampak tudi kvasu? Daleč po svetu je razširjeno krščanstvo, kakor mogočno drevo, pod čegar senco tudi mi prebivamo; toda — kaj nam bi pomagalo, da se že pri sv. krstu sprejeti v božje kraljestvo imenujemo kristijani, če pa duha Kristusovega nimamo in ga ne iščemo! Na tisoče Judov je bilo obrezanih na telesu, ne pa na srcu, in zato so bili zavrženi od Gospoda. Na tisoče jih je šlo v puščavo za svetlim oblakom, kateri jim je pot kazal, pa vendar niso prišli v obljubljeni deželo. Veliko jih je tudi zdaj zaznamovanih s Kristusovim imenom, pa v srcu nimajo kraljestva milosti božje. Veliko jih kliče in moli: Gospod, Gospod! pa njih vera je mrtva, ker nočejo spolnovati volje Gospodove. Oni so kakor suhe veje na drevesu, ki ne zelené in sadu ne obrodé; so kakor mrtvi udje, ki nimajo življenja. V njih srcu ne sveti solnce božjega kraljestva, ampak vlada tema posvetnega in satanovega kraljestva z vso svojo gnjusobo!

O božji Zveličar! Ti si učil: *Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice.* — Ti si rekel: *Prejmite sv. Duha!* — ponovi tudi naša srca in napolni jih s sv. Duhom, da vanje pride kraljestvo božje, za katero si nas moliti učil! Ti, Gospod! si poslal življenje v mrtve kosti, oživi tudi naša srca za svoje kraljestvo, in daj nam svojega dobrega duha, ki te zanj prosimo vsaki dan rekoč: *Pridi k nam, tvoje kraljestvo!* Ti, ki si svoje kraljestvo od zunaj storil mogočno, stori je mogočno tudi v našem srcu, da bo po njem, kakor po močnem kvasu, obujeno za novo življenje; in da iz tega tvojega kraljestva na zemlji dospemo kedaj v tvoje nebeško kraljestvo, kjer Ti z Bogom Očetom in sv. Duhom živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

† J. Marn.

2. Nebeški kvas je božja beseda.

Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, katerega je žena vzela, in vmesila med tri polovnjake moke, da se je vse skvasilo.

Mat. 13, 33.

A) 1.) Sv. škofa Ignacija so hudobneži zgrabili, da bi ga mučili in umorili. Že ga vlečejo vklenjenega na morišče; že tulijo levi in odpirajo svoje lačno žrelo po njem, kristijani ga pa hočejo rešiti grozne smrti; na to jim sv. škof reče: »Pustite me, pšenica Kristusova sem; zobje levov me naj zmeljejo, da postanem moka Jezusa Kristusa«.

2.) Človek je zrno Kristusovo; zmleti nas morajo nadloge, katere moramo voljno in veselo trpeti, da postanemo bela moka Kristusova: in še prekvasiti nas mora nebeški kvas božje besede, da se povzdignemo do sv. nebes ter bomo zveličani. Tako uči danes Jezus, govoreč: *Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, katerega je žena vzela in vmesila med tri polovnjake moke, da se je vse skvasilo.* (Mat. 13, 33.)

3.) Prav navadna in vsakdanja je ta prisproda, ki pa pomeni nebeški kvas božje besede, ter ima obilne in lepe nauke za nas. Zato vam želim danes o nebeškem kvasu božje besede govorile, vendar tako, da pomislimo:

- 1.) Kvas, ki je božja beseda,
- 2.) ženo, ki ga vmesi med moko in
- 3.) testo.

B) 1.) Jezus je navadno v prilikah govoril, katere je jemal iz vsakdanjega dela in življenja poslušalcev, da so vsi v njih skrite in obilne nauke ložje zapomnili. Tako smo čuli v današnjem evangeliju priliko o kvasu. Kvas ima sicer slab pomen greha, hudobije, po besedah sv. apostola Pavla, ki piše: *Postrgajte stari kvas, da bodele novo testo, kakor ste opresni.* (I. Kor. 5, 7.) Vendar pa tukaj ima kvas dober pomen in Jezus kaže na svoj nauk. Kvas se nevidoma dviguje — tako Jezusov nauk nevidoma raste v srcu, prešine vse žile in dele človeškega telesa; zato sv. apostol in evangelist pravi: *Razsveti vsakega človeka, ki pride na ta svet.* (Jan. 1, 19.) In sv. apostol Pavel o tem nebeškem kvasu božje besede prelepo piše: *In božji mir, kateri ves um preseže, varuj vaša srca in vašo pamet v Kristusu Jezusu.* (Filip 4, 7.) Ta božji mir pa ravno dojde iz

božje besede, ako jo v srcu ohraniš. Brez kvasa je kruh neokusen, prava podoba človeka brez Jezusa in božjega nauka. Zato je mili Zveličar rekel: *Kdor ostane v meni in jaz v njem, on rodi obilno sadu: ker brez mene ne morete nič storiti.* (Jan. 15, 5.) S kvasom božje besede pa, na prizadevanje žene, se povzdignemo do nebes. Saj nebeško kraljestvo je podobno kvasu, katerega je žena vzela in vmesila. In kdo pa je:

2.) ta dobrotljiva žena? — Znano vam je, koga Jezus navadno pod besedo »žena« misli: tisto osebo, kateri je pri gostiji rekel: *Žena, kaj je meni in tebi mar* (če imajo vina ali pa ne), (Jan. 2, 4.) tisto osebo, kateri je bil s križa rekel: *Žena! glej, tvoj sin.* (Jan. 19, 26.) Da, čudežna evangeljska žena je Marija Devica, mati Jezusova; ona jemlje nebeški kvas božje besede, in je že res tri polovnjake ali tri dele sveta prekvasila. Jezusova vera je razširjena po vsi Evropi; neštevilne cerkve in kapele na čast Matere božje stoje ondi, kjer so pagani prej imeli svoje malike. Tudi Azija je prekvasena z božjo besedo; posebno v novi dobi Jezusova njiva ondi lepo zeleni, in veliko sadu obeta. Že daljna Amerika je okusila zveličanski kvas božje besede; čudežno veselo se razvija ondi sv. katoliška cerkev. In nesrečna Afrika polagoma vstaja iz teme groznega malikovanja. To pa dela žena: Marija Devica. Tako jo hvali sv. cerkev rekoč: *Raduj se, Marija Devica, vse krivovere si sama pokončala na vsem svetu.* Misijonarji nam to spričujejo, da jim brez Marije Device nič ne vspeva, če bi se še tako trudili, nič ne hasne njihova pridiga, če Marija ne pomaga. Misijonar Knoblehar je divjim zamorcem oznanoval božjo besedo v vroči Afriki; trdo je bilo srce črnih ljudij, nič se niso zmenili za Jezusove nauke. Zdaj postavi misijonar podobo preblažene Marije Device prednje, ter z novo gorečnostjo pridiguje o Mariji, o Jezusu — o nebesih, in vspeh je bil velikanski, pa obilno spreobrnjenja. O, da bi tudi nas Marija prešinila in prekvasila ali nagnila k poplšanju! O, da bi vsi postali

3.) skvašeno testo — ali pobožne duše, kakor nam jih za vzgled stavi sv. cerkev. V soboto je god sv. Elizabete; že v mladosti je bila prešinjena od božje besede, katero je rada poslušala; le za Jezusa je gorela, zato je svoje premoženje razdelila ubožcem in je sama postala beračica ter umrla svetu. — V torek teden je god mile device sv. Cecilije, ki je jasna zvezda med nebeščani. Jezusa je toliko ljubila, da si je še v smrtni težavi prepevala svete pesmi. — Drugi petek je god sv. Katarine, te prelepe

neveste Jezusa Kristusa, ki je za nebeškega ženina svojo mlado in nedolžno kri prelila, — akoravno je bila poganskega rodu in mali-kovalske vere. Pa — *nebeško kraljestvo je podobno kvasu, katerega je žena vzela in vmesila med tri polovnjake moke, da se je vse skvasilo.* (Mat. 13, 33.)

C) Nebesa so naša vesela domovina in naše srce jih poželuje; dobili jih pa le bomo, ako smo prekvašeni, okusni in goreči. Darujmo se torej danes popolnoma Bogu! Mladina! ne bodi po-svetna; vsi se oklenimo ljubeznivega Jezusa; prosimo milo Mater božjo, naj nas prekvasi z nebeškim kvasom božje besede. O, Marija, nebeška žena! daj živeti nam lepo — dozoreti za nebo! Amen.

Simon Gaberc.

Zadnja nedelja po binkoštih.

I. Premišljevanje Kristusovega življenja.

I.

Videli bodo Sinu človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom.
Mat. 24, 30.

Evangelij o poslednji sodbi je od nekaj zelo blagodejno vplival na vse pravoverne kristijane, kateri so dobre volje. To resno opisovanje vzbudi v naših srcih nehote nekak blagodejen strah, tak strah, ki ga ima oni, kateri ve, da bode moral odgovor dajati za svoje delovanje. Sicer vam že lastna vest govori dovolj glasno, da smo odgovorni za vsako misel in željo, za vsako besedo in sleherno dejanje vsevednemu, neskončno svetemu Bogu; a ta glas se le prerad presliši, da se ne spomnimo o pravem času neskončno pravičnega Sodnika, kateremu bode treba dati natančen odgovor, in ne pomislimo pravočasno, kako strašne kazni nas čakajo, ako ni naše življenje po božji volji, in obratno, kolika nedopovedljiva sreča nam je obljubljena, ako se vestno trudimo za pravičn, srečno življenje. Zato je silno koristno in potrebno, da se večkrat v nas prenovi in poživi ta zavest o naši odgovornosti. V ta namen vka-zuje sv. cerkev, naj se dvakrat bere in razlaga pretresljivi nauk o poslednji sodbi in sicer o dveh najznamenitejših dneh cerkvenega leta, — zadnji in prvi dan, da bi resno premišljevali svoje dose-danje življenje, pa tudi za prihodnji čas si osnovali določen vspered in pravilo, po katerem hočemo odslej vravnati svoje vedenje, po-praviti, kar je bilo do sedaj napačnega, izpolniti, kar je bilo do sedaj pomanjkljivega in nepopolnega.

Predragi, naj ta blagohotni opomin dobre matere sv. cerkve sedaj ob koncu in začetku cerkvenega leta ne gre kar tako memo nas, da bi ga ne poslušali in si ga k srcu ne vzeli. Nauk o sodbi je ravno tako verska resnica, kakor nauk o stvarjenju. Kakor smo prepričani, da je vsemogočni Bog vstvaril svet in kar je na svetu, istotako smo prepričani, da nas bo vsevedni in neskončno pravični Sodnik, Jezus Kristus, sodil, in sicer precej po smrti vsakega posebej, sodnji dan pa vse skupno. Tisti Jezus, ki je sedaj tako mil in usmiljen do nas, bode takrat neizmerno pravičen; sedaj je čas milosti, takrat bode dan stroge pravice, sedaj nam vablivo ponuja svojo pomoč, takrat nam bo oblastno določil plačilo ali pa kazen. Sedaj biva Jezus mej nami v toliki krotkosti, sodnji dan pa pride v nepopisnem veličastvu v oblakih neba, v vsem sijaju svoje božje vsemogočnosti.

Edino modro je torej, če se hočemo takrat veseliti, da si sedaj že naklonimo njegovo ljubezen. Da se ga bo takrat razveselilo naše oko, se moramo sedaj radi in pogostoma ozirati nanj. Kristus nam ne sme biti kakor nepoznan tujec, da bi ga prezirali, zanemarjali, pozabili.

Gledati na Jezusa se pa pravi: premišljevati njegovo življenje, njegovo mišljenje, njegove nauke, njegova dela, seveda iz tega namena, da bi se ob žarkih tega nebeškega Solнца bolj in bolj razsvetlil naš um, bolj in bolj ogrelo naše srce. Namenil sem iz tega vzroka v nastopnem cerkvenem letu največkrat govoriti o Jezusu Kristusu ter vam po svoji moči razkazovati njegovo življenje in delovanje.

Sv. evangeliji nam sicer vsako nedeljo kaj povedo o Jezusu Kristusu, a to le semtertja, brez prave zveze, brez določenega načrta, ne v tej popolnosti, kakor se razvidi njegovo veličastvo iz opisovanja vseh štirih evangelistov. Jaz pa bi rad videl, da bi natančneje poznali življenje in delovanje božjega Sina na zemlji. Kot nekakšen vvod pa vam danes pojasnim splošno, zakaj je tako potrebno, da se oziramo na Jezusa in se trudimo čimdalje bolj ga spoznati.

1. Vsak olikan človek se zanima za one može, kateri so se na zemlji posebno odlikovali in si v zgodovini pridobili slavno ime: nekateri po srečnih zmagah, drugi po modrem vladanju, tretji po bistrournem raziskavanju in novih iznajdbah v raznih

strokah človeškega znanja, četrti pa so po milosrčnosti in čudoviti požrtvovalnosti izredno koristili človeški družbi.

Če se pa že mladina tako marljivo uči po šolah o raznih tako znanih »velikih« možeh, ali naj bi mi vsi ne poznali veličastnega življenja in delovanja največjega moža, ki je bil kdaj na svetu, veličastnega moža, ki ni bil samo človek, marveč Bog in človek skupaj? Za vse naj bi se zanimali, le na Jezusa Kristusa naj bi se ne ozirali?

Kaj pa bi bila zgodovina brez Kristusa? Saj se prav za prav vsa zgodovina suče le o njem. Nanj so se ozirali vsi, kar je bilo pridnih in dobrih pred njim, od njega imajo življenje vsi, kar je nedolžnih in pravičnih za njim! On je razsvetljeval pot človeštvu v starem veku — on je solnce človeštvu v novejših časih po vsej poti do vesoljne sodbe. Judovstvo, poganstvo, krščanstvo, krivo-verstvo in razkolništvo — vse, vse je v zvezi ž njim, kateri je prišel na svet kot luč in resnica. Nebesa pripogibajo kolena njegovemu imenu, pekel se trese pred njim, na zemlji se bije boj okrog njegove zastave. Da, Kristus je središče vse zgodovine; pa saj lahko na kratko rečemo: vsa zgodovina ni družega nič, nego opisovanje prijateljev in sovražnikov Kristusovih, naštevanje zlobnih nakan in naporov, s katerim se upirajo nasprotniki proti Kristusu in njegovemu kraljestvu, in pa naštevanje plemenitega truda in požrtvovalnosti, s katerima hočejo Kristusovi prijatelji priboriti slavo in zmago njegovemu kraljestvu, sveti katoliški cerkvi, sebi pa večno blaženstvo v rajski domovini. Kristus tedaj že sedaj loči vse človeštvo na dva tabora; razdelitev vseh narodov na desnico in levico, kakor se bo zvršila po angelih sodnji dan, bode le zaključek ali konec zgodovine, bode le slovesno potrjenje one razdelitve, ki jo sedaj snuje zgodovina. Kar je pa za veke odločilno, je to-le: Kristusu je nebeški Oče izročil vso sodbo. Kristus bode tako, kakor nam je sam popisal, odločil usodo vsem narodom za vse večne čase: hudobni bodo na veke zavrženi izpred njegovega obličja ter bodo trpeli v peklu nepopisno večno gorje; pravični pa pojdejo v neskončni radosti v nebeško veličastvo in bodo ž njim kraljevali deležni njegove slave, njegove blaženosti. Glejte, to je Jezus Kristus! Ali ni mar vreden, da bi vsi vanj obračali in upirali svoje oči?

2. Ozirati se nam je pa še na Jezusa samega, njegovo veličastno osebo, njegov nebeško plemeniti značaj. Tu nam nasproti posije neizmerna blagovitost in vzvišenost, popolnost

v vsakem oziru. Kristus je vzor ali idejal vse svetosti in sicer v toliki meri, da se smejo le oni ljudje dobri in sveti imenovati, kateri Kristusa posnemajo, kateri so Kristusu podobni, in sicer je vsak tem boljši in popolnejši, čim bolj je njegovo srce podobno Jezusovemu presvetemu Srcu.

O, kako rad bi vam naslikal Kristusov veličastni značaj tak, kakor je v istini! Toda to je nemogoče, in ko bi tudi angel iz nebes prišel, ne mogel bi vam podati popolne slike Kristusove veličastne osebe, ker neskončno božje se ne dá izraziti z navadnimi, človeku umljivimi besedami. Vse, kar vam morem podati, so le nekatere medle poteze.

Lepota Kristusovega značaja se razodeva na dvojno stran; kaže se v tem, da pri njem ni bilo nobenega greha, nobene tudi najmanjše napake ne; še tudi sence nobene pomanjkljivosti; nasprotno pa so se pri njem lesketale vse čednosti v največji popolnosti in v najlepšem soglasju.

Oj, predragi, obrnimo v Jezusa svoje dušne oči, opazujmo ga, glejmo nanj in ne prenehajmo gledati, dokler se njegova veličastna podoba ne vtisne našemu spominu in srcu tako trdno, tako stalno, da nikdar ne izgine iz njega. Oj, pomislite, kako lepo mora biti tako srce, katerega še nikdar ni omedaževala nobena tudi najmanjša grešnost, — srce, katerega nikdar ni razburjala tudi najmanjša strast, srce brez vsakega najmanjšega madeža!

A pomislite dalje, da to človeško — božje Srce v Jezusu ni bilo le prosto kar vsake napake, marveč je bilo ob enem olepšano z vsemi čednostmi v največji meri. Ako že kar strmimo in se ne moremo dovolj načuditi, kadar opazujemo svetniške čednosti, kako bi se ne čudili, kako bi ne strmeli, ako se oziramo na njega, katerega so svetniki le posnemali in sicer le v majhni meri in nepopolnoma. Svetniki so v višji meri dosegli le eno ali drugo čednost, in še te ne v največji popolnosti, druge so kolikor toliko v nemar puščali; Kristus pa je imel vse čednosti v najvišji popolnosti. Svetniki so večkrat pretirali, in zgodilo se je rado, da so takrat, ko so se na vso moč prizadevali za eno čednost, zabredli v nasprotno napako, n. pr. če so bili zelo usmiljeni, je gospodarstvo trpelo, če so bili zelo ponižni in krotki, niso znali pokazati potrebne odločnosti itd. V Kristusu pa so bile vse čednosti v najlepšem soglasju, nikdar ni bila ena na kvar drugi, zakaj Kristus je združeval najplemenitejše človeške čednosti z božjimi čednostmi, torej pri njem ni moglo biti nič družega kakor vsa

popolnost v vsakem oziru. Oj, kako veličastno si bilo, o premilo Jezusovo Srce! Kdo bi se mogel dovelj načuditi tvoji lepoti! Kdo bi se rad ne oziral na te — veličastna posoda vse svetosti!

Pri tem pa ne smemo pozabiti, da se je tolika dušna lepota tudi razodevala v Jezusovem b o ž j e m t e l e s u ter krasno odsevala tudi na zunanje. Lahko si mislite, kako lepo, kako nebeško krasno je moralo biti obličje, katerega nikdar ni begala tudi najmanjša strast, kako nebeško milo je moralo biti ono prečisto oko, skozi katero nikdar ni posijal najmanjši žarek kakega napačnega nagnenja ali kakoršnekoli strastnosti; kako veličastne so bile stopinje, kako dostojno vse zunanje vedenje njega, ki je bil Bog in človek skupaj!

To je imelo velikanski vtis celo na pogane, kateri so kaj zvedeli o Jezusu. Tako je mej drugimi pisal cesarski namestnik Lentulus svojemu cesarju Tiberiju in rimskemu senatu: »Tukaj se je prikazal neki mož, kateri še živi, mož, obdarovan z veliko močjo, njegovo ime je Jezus. Njegovo ljudstvo ga ima za velikega preroka, njegovi učenci ga imenujeje Sinu božjega. Oživlja mrtve in ozdravlja bolnike vseh boleznij. To je mož visoke postave, vendar v popolnem sorazmerju. Njegovo obličje je polno resnobe, napravlja čudovit utisek na vse, kateri ga pogledajo, tako, da se ga morajo bati, pa tudi ga ob enem ljubiti. Vinobarveni lasje se gladko oprijemljejo ob glavi do pod ušes in se od tod usipljejo v bleščečih kodrih čez zatilnik in rame. Njegovo čelo je prosto in čisto in brezmadežno njegovo obličje, ki ga zaljša le mila rudečica. Izraz njegovega obraza je duhovit in prijeten; nos in usta brez vsake graje. Gosta brada, enake barve kakor lasje, je tudi predeljena. Oči so modre in svitloleskeče. Kadar graja in očita, vzbuja strah, če pa uči ali opominja, ima njegovo govorjenje nekaj neizrečeno krotkega in ljubeznivega. Na obrazu se razodeva prijaznost in častitljivost. Smejati se ga ni videl nihče, pač pa jokati se. Njegova postava je plemenita. Roke nosi proti desni strani povzdignene, ramé imajo lepo obliko. Kar govori, je s povdarkom in jedrnato, nobena beseda ni zastonj. Njegovo obličje je menda najlepše na svetu.« (To kar piše pogan, se čudovito ujema z razodenjem sv. Hildegarde, Jedrti, Brigitte in Katarine Emeriške). Če se je pogan s tolikim zanimanjem oziral na Jezusa, ali bomo mi mrzli ostali? ali se ne bomo tudi mi s svetim strahom, spoštljivo in zaupljivo obračali na premilega Jezusa?

3.) Še en vzrok naj v kratkem omenim, zakaj se ozirajmo na Jezusa. Jezus Kristus je namreč tudi naš mogočen Gospod. Četudi ga je bila ponižnost in krotkost sama, je vendar vselej nastopal z nekim veličastnim, svetim p o n o s o m, kakor še nikdar nihče ne prej ne potlej. To veličastvo, ta ponos opazujemo premnogokrat v njegovem življenju. Že kot 12letni mladenič je med učenički govoril tako vzvišeno, da je kar vse strmelo. Celo Marija je osupnila vsled njegovega odgovora: *Ali nista vedela, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta!* Gospod ni hodil nikdar v nobeno šolo niti judovsko niti grško, da bi si bil prisvojil svetne olike, in vendar je že precej v začetku svojega javnega delovanja v Nazaretu učil s toliko močjo in modrostjo, da so se vsi čudili premodrim besedam, ki so prihajale iz njegovih ust. *Od kod ima vse to? Kakšna modrost je to?* so strmé popraševali. Ko je končal svoj govor na gori, *čudilo se je vse ljudstvo, zakaj njegov govor je bil mogočen, govoril je kakor tak, ki ima moč, in ne kakor pismarji in farizeji.* Ko je Jezus v templu v Jeruzalemu govoril, so se zopet Judje začudili in rekli: *Kako razume ta pismo, ki se ga vendar ni učil!* Ob drugi priliki so poslali veliki duhovni svoje služabnike v tempel, da bi Jezusa ujeli; pa si ni upal nobeden roke nanj položiti, in ko so jih vprašali, zakaj ga niso ujeli, jim odgovore: *Še nikdar ni noben človek tako govoril, kakor ta človek.*

Da, kjerkoli se je Jezus prikazal, povsod je razodeval nekaj veličastnega, nadzemeljskega, božjega! Ta sveti nebeški ponos je takoj pridobil vsa blaga sreča in jih navdal z ljubeznijo in s spoštovanjem; vsi hudobni pa so čutili strah in trepet. Svojim apostolom ni rekel družega nego prijazno vabljivo besedo: *Hodi za menoj!* in takoj so se mu pridružili drug za drugim in ves čas ostali pri njem. Ko je slovesno jahal v Jeruzalem, se mu pridružijo vsi, kateri so bili dobre volje, ga navdušeno slavijo in kličejo: *Hozana sinu Davidovemu! Češčen, kateri pride v imenu Gospodovem.* Kakor je pa dobre neka skrivnostna moč vabila k njemu, tako je pretresala ista moč vse zlobne. Ko je govoril v Nazaretu, pa Nazarenčanom ni bil všeč njegov govor, so sklenili, da ga bodo vrgli čez pečino in če bi se ne ubil, ga še s kamenjem posuli; a Gospod je mirno zopet med njimi odhajal, vsem je srce upadlo, nobeden si ni upal položiti roke nanj! V Jeruzalemu so tudi že kamenje pobirali, da bi ga kamenjali, a Gospod je šel ponosno mimo njih, pa nihče si ni upal vreči kamna za njim. Ko je iz templja izpodil oskru-

njevalce, se mu nihče ni upal ustavljati. Na Oljski gori ga je hotela druhal zvezati, a rekel je le besedo: *Jaz sem!* in vsi so strahoma vznak popadali. Celo Poncij Pilat se ga je bal. In kako nad vse junaško veličastnega se je pokazal v svojem prebritkem trpljenju, da je celo poganski stotnik vskliknil: *V resnici, Sin božji je bil ta!*

Iz teh kratkih potez spoznate, kako je potrebno, da se večkrat oziramo na Jezusa, da se trudimo, ga vedno bolj spoznati, zakaj če ga bomo spoznali, ga bomo tudi ljubili, spoštljivo častili, izpolnjevali njegove nauke, posnemali njegove veličastne zglede, ter si tako zagotovili časno in večno srečo. Amen. A. Kržič.

2. „Kaj imam od tega“?

Nebo in zemlja bosta prešla,
moje besede pa ne bodo prešle.
Mat. 24, 35.

Zgodovina starega veka nam pripoveduje, da je epirski kralj Pir nekoč poklical svojega prvega ministra ter mu rekel: »Urno oboroži vojsko in pripravi ladije, nameravam nekaj velikega«. — »Gospod, zakaj se pa gre?« vpraša ga višji uradnik. — »Zakaj se gre? Ali ne vidiš, da dežela Epir je premajhna za kralja Pira, in da ne morem dihati v tem ozkem kraljestvu? Italijo si hočem osvojiti«. — »In potlej?« ga vpraša minister. — »Potlej si bomo pridobili Sicilijo«. — »In potlej?« — »In v kratkih dneh bode potlej Kartaga naša in ob jednom Afrika«. — »In potlej?« — »Potlej smo bogati in mogočni ter bomo počivali in vživali svoje bogastvo«. — »Potlej bomo morali umreti, ne da bi se bili odpočili«, reče državni uradnik. In prav je rekel, kajti Pir je umrl, predno se je mogel veseliti svoje sreče in svojega bogastva.

»In potlej?« na to pretehtno vprašanje nas opozarja današnji pretresljivi evangelij in današnji dan. Z milimi in do srca segajočimi besedami nam Jezus Kristus napoveduje dvojno dogodbo: pogin jeruzalemskega mesta in konec sveta. Jeruzalem, veličastno mesto Davidovo in Salomonovo, preslavna stolica nekdanjega mogočnega in cvetočega kraljestva — kako žalosten konec je imelo 36 let po Kristusovem vnebohodu. In enako bodo prešla vsa kraljestva vesoljnega sveta z vsem svojim bliščem in veličastvom.

Danes je zadnji dan v letošnjem cerkvenem letu. Kako hitro nam je minulo zopet to leto. In kaj imamo od njega? Nekateri

je morda bil prav srečen in si je dokaj pomnožil svoje premoženje ali je dobil boljšo in častnišo službo, a v kratkem ga bode tudi to zapustilo. Kdo drugi je imel veliko pretrpeti v tem letu — pa vse je prestano. In kakor letošnje cerkveno leto, tako bodo prešla tudi vsa druga, kar nam jih je še božja previdnost odločila na tem svetu. In tedaj bode konec vsemu našemu naporu in delovanju, in popustiti nam bo vse, kar smo si pridobili s svojim velikim trudom.

Ali nam pa res ne bode ničesar ostalo, je li res vse minljivo? O pač, eno ne bo prešlo, eno bode ostalo na veke. *Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle*, uči Jezus Kristus v današnjem evangeliju. In blaženi pisatelj prekrasne knjige o posnemanju Jezusa Kristusa piše: *Vse je nečimernost razen Boga ljubiti in njemu samemu služiti*. Ako je tedaj minljivo in nečimerno vse, karkoli hočemo doseči na svetu brez ozira na Boga, brez ozira na večno plačilo, je pač med vsemi vprašanji najimenitniše vprašanje: Kaj mi pomaga vse trudapolno prizadevanje na svetu, kaj imam od tega, ako Bogu ne služim? Na to vprašanje si hočemo danes v vsej resnobi odgovoriti, in v to svrho pomislimo konec vsega posvetnega in sicer najprej:

- 1.) konec jeruzalemskega mesta in
- 2.) konec sveta.

I. Mesto Jeruzalemsko se je lepo razprostiralo na dveh gorah: Sijon in Morija in na griču Akra. Že v starodavnem času, ko ni bilo o mestu ni duha ni sluha, daroval je Gospodu očak Abraham na višavi Morija svojega sina Izaka; daroval ga je vsaj v volji, ker v dejanju mu je to zabranil angel iz nebes. Najprej so tu mesto pozidali Jebuziti in sicer tako trdno, da so se sami bahali: slepi in hromi ga morejo braniti proti slehernemu sovražniku. In res si štiri sto let niso mogli Izraelci pridobiti tega mesta. Še-le David, najhrabrejši kralj Izraelski, je Jebuzite premagal in mestu dal ime Jeruzalem, kar po naše pomeni: »gledanje miru«. Odslej je bil tu sedež velikanske moči in silnega bogastva. Kralj David si je pozidal na Sijonu kraljevo palačo, Salomon pa na gori Moriji z velikanskimi stroški svetovno slavni tempel. Poznejši kralji so popustili službo jedino pravega Boga in začeli malikovati; Gospod jih je prestrašil, ko je asirski kralj Sanherib prišel z grozovito vojsko pred Jeruzalem. Vendar nastane med vojaki kuga in Sanherib se mora vrniti l. 711 pr. Kr. Ker se pa Judje tudi sedaj niso resnično popoljšali, pride mogočni babilonski kralj Nabuho-

donozor z velikansko vojsko, pokonča mesto l. 588 pred Kr. in odpelje prebivalce v babilonsko sužnost. Jeruzalem, četudi ponekoliko zopet pozidan, je nehal biti samostojno mesto. Perzijski kralj Cir je dovolil vjetim judom, da se smejo zopet vrniti v svojo domačijo, a ostali so podložni njemu in njegovim naslednikom in potlej zaporedoma Macedoncem, Egipčanom in Sirijanom. Kralj Antijoh II. iz Sirije je hotel Jude prisiliti v malikovavstvo; toda hrabri Matatija se vzdigne s svojimi sinovi zoper zatiralce prave vere in po mnogih bojih pribori zopet neodvisnost svojemu ljudstvu. 103 leta (167—64 pr. Kr.) so na Judovskem vladali domači knezi Makabejci. Toda ta vladajoča hiša se je sprla med seboj in klicali so Rimce, naj rzsodijo prepir. Pompej je premagal mesto Jeruzalem l. 64 pr. Kr. in odslej je bilo mesto in dežela pod rimsko oblastjo. Rimci so vladali Palestino po deželnih oblastnikih, dovolili pa so ob času Kristusovega rojstva grozovitemu Herodu kraljev naslov, ki je bil pa naslednikom zopet odvzet. L. 70. p. Kr. je bilo mesto razdejano, kakor beremo v današnjem evangeliju, da jim je bil Kristus naprej povedal. Grozovita, prestrašna je bila takrat stiska v Jeruzalemu, kakor nam to obširno popisuje cerkvena zgodovina. Nad milijon Judov je bilo pomorjenih po vojski, lakoti in kugi, ki je vstala v mestu, drugi so morali iti v sužnost. Kaj tako strašnega še ni poprej videl svet.

In zakaj je prišlo vse to gorje nad Jeruzalem? Na to vprašanje vam odgovori Kristus sam; ko se je nekoč bližal temu mestu, se je razjokal in rekel: »O, da bi bilo spoznalo tudi ti in zlasti ta svoj dan, kar je v tvoj mir! Zdaj pa je skrito pred tvojimi očmi. Ker prišli bodo dnevi nad te in tvoji sovražniki te bodo obdali z zasipom in te bodo oblegli in stiskali od vseh strani in bodo v tla pomandrali tebe in tvoje otroke v tebi in ne bodo pustili v tebi kamena na kamenu, zato ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja«.

Kaj nas uči ta slavna pa žalostna zgodovina Jeruzalemskega mesta? Učimo se odgovoriti na veliko vprašanje: »Kaj imamo od tega?« Kaj so imeli judovski kralji od svojega prizadetja? Njihova moč, njihovo bogastvo, njihova slava — vse je zginilo. Jim li torej ni nič ostalo, kar nič. O pač! Še zmiraj se razlegajo Davidove pesmi, psalmi, ki nam izražajo prelepe čute vzvišene pobožnosti; še zmiraj se glasijo resnobni glasovi svetih prerokov po vesoljnem svetu in še zmiraj se po vseh delih sveta oznanuje sv. evangelij, ki ga je Jezus nekđaj učil v tem mestu, v tej deželi. In še zdaj

škof pri vsaki birmi želijo birmancem »jeruzalemskih blagrov«. To vse je ostalo posutemu mestu Jeruzalemskemu. Da, vse, vse je ostalo, kar so prebivalci in kralji storili in trpeli v slavo božjo, to in edino le to jim je ostalo.

Vprašajmo pa zdaj sami sebe: kaj pa je nam ostalo od preteklega leta, od vseh dosedanjih let našega življenja? Kaj imamo od vsega truda in trpljenja? Vse, vse je prešlo, je zginilo; ali pa boče v kratkem času; samo to nam je ostalo in bo ostalo na veke, kar je zapisano v knjigi našega življenja, — vse kar smo storili v slavo božjo, in pa, oh, tudi vse to, s čemur smo žalili predobrotljivega Boga, ostanejo nam naši dolгови, ako jih nismo pravočasno izbrisali s solzami prave pokore. Kako resna je ta misel, kako pretresljivo vprašanje: Kaj imam od tega? Milijone in milijone ljudij je že pretreslo, da so v sé šli in se povrnili na pravo pot. Celo pagane je pretreslo. Sultan Saladin si je bil nakopičil neizmerno veliko bogastva. Pa približa se mu smrtna ura in zdaj čuti, da so mu vsi zakladi brez vse koristi. Zato pokliče svojega služabnika, mu da veliko rjuho, ki je bila odločena za njegov mrtvaški prt, ukaže mu, naj jo obesi na visok drog ter jo nese po vsem mestu kličeč: »Glejte, to je vse bogastvo, katero sultan Saladin s seboj v grob ponese od vseh svojih neizmernih zakladov!«

Kaj imam od vsega prizadevanja na zemlji? to vprašanje nam je hotel Jezus prav posebno na srce položiti, ko je rekel: *Ne zbirajte si zakladov na zemlji, kjer jih rja in mol končajo in kjer jih tatovi izkopljejo in vkradejo; marveč zbirajte si zakladov v nebesih, kjer jih rja in molji ne snedo in kjer jih tatovi ne izkopljejo in ne vkradejo.* O blagor mu, kdor temeljito razume ta nauk, si ga k srcu vzame ter se vedno ravna po njem.

II. Kakor pa je bilo pokončano Jeruzalemsko mesto, enako boče tudi, kadar čas poteče, konec vesoljnega sveta. Kristus sam napoveduje: *Kmalu po stiski tistih dni bo solnce otemnelo, in luna ne bo dajala svetlobe in zvezde bodo padale z neba in nebeske moči se bodo gibale.* (Mat. 24, 29.) *In ljudje bodo koprnili od strahu in čakanja tistega, kar ima čez ves svet priti.* (Luk. 21, 26.)

Vse pozemeljsko je nečimerno in minljivo, in deloma je že zginilo, da niti sledu ni zapustilo za seboj. Kje so mogočna kraljestva Egipčanov, Asircev, Babiloncev? Kje je slava in ponos Perzijanov, Macedoncev, Grkov in Rimcev? Zginilo je vse. Njihove

palače, njihova mesta so le še semtertje razkopani, žalostni ostanki, in kar so nekdanj v umetnosti storili, od tega imamo le tu pa tam še kak majhen košček. In vendar je bilo treba toliko vojská, in vendar je morala kri teči v potokih, da so se ta kraljestva vstanovila in nekaj časa vzdrževala. Kaj so imeli pagani od svojih zmag, kralji od svojega bleska in napuha? Po kratkem vživanju, po kratkem veselju — nič! Babilonski kralj Nabuhodonozor n. pr. je bil ukazal, naj ga časté kot Boga; toda kmalu je umrl in njegovo velikansko kraljestvo je bilo v plen Perzijanom. Ves svet je slavil macedonskega kralja Aleksandra in ga imenoval Velikega, ker si je privojskoval veliko kraljestvo. Toda umrl je še kot mlad, 36letni mož, in njegova družina ni podedovala ničesar od njegove moči in slave; njegovi generali so si razdelili njegove dežele, Julij Cezar se je peljal ob svojem zmagoslavju na slonokoščnem vozu, ki ga je peljalo 40 slonov. Tiberij Neron se je ponašal s tisočero vozov, ki so jih peljali konji, podkovani s srebrnimi podkvami. Vse zmagovalce pa je v tem prekosil egiptovski kralj Sezostris. Njegov voz je bil iz čistega zlata in ves z žlahtnimi kamni okrašen in niso ga peljali konji ali sloni, marveč štirje premagani kralji so bili vpreženi. In vsa ta slava je hitro prešla, in kaj je ostalo družega, kakor da še tu pa tam kaka učena glava misli na njihova imena. In mi sami smo že poznali imenitne in bogate hiše in ponosne ljudi, a v kratkih letih je zginila slava in nihče se ne zmeni več zanje, le kaka usmiljena roka jim poda malo miloščino.

Ako se pa moč in slava in sreča takih velikanov tako razprši in zgine, kaj pa naj mislimo in rečemo mi sami o sebi, mi, ki živimo v tako preprostih okoliščinah, ki imamo tako malo tega, kar smemo svoje imenovati, bodisi gledé na premoženje, bodisi v ozir učenosti, spretnosti ali druge odličnosti! O kako majhen je človek, ako se ozira le na ta svet, kako majhen je osobito, če pomislimo konec, ki ga čaka na tem svetu! Kako vzvišen pa je, kako slaven, ako si je ves čas prizadeval za načela, katera nikdar ne minejo, ako si je ves čas s čednostmi in dobrimi deli nabiral neminljivih zakladov! Pri Bogu bode kraljeval v neskončni slavi in sreči vekomaj! Nebo in zemlja bosta prešla, njegova sreča ne bo prešla nikdar: solnce bode otemnelo in luna in zvezde, njegova slava ne bode otemnela nikdar!

Kako bi bilo vse drugače na zemlji, ko bi sleherni dobro pomislil svoj konec! Prerok je že v stari zavezi tožil, da zato je vse tako opustošeno na zemlji, ker ni nikogar, da bi kaj pomislil;

nasprotno pa nas uči življenje svetnikov, da so zato tako modro in lepo živeli, ker so se neprestano spominjali svojega konca na zemlji in obljubljenе neminljive sreče v nebesih. O, da bi jih hoteli tudi mi posnemati v takem premišljevanju, gotovo bi jih posnemali potlej tudi v njihovem delovanju. O, da bi si hoteli tudi mi pri vseh svojih naklepih in naporih staviti resno vprašanje: Kaj pa imam od tega? Sv. Avguštín nam opisuje pogovor dveh dvornikov, ki sta prebirala življenje sv. Antona puščavnika ter primerjala njegov dušni mir s svojim bornim suženjskim življenjem. »Kam pa dirjava?« tako sta se začela pogovarjati med seboj, »v skrbeh in delih se ukončujeva, in kaj je konec vsemu temu? Vse, kar moreva od cesarjeve milosti pričakovati, je nekoliko povikšanje, boljša služba. In ta puščavnik, kateri, ne da bi se bil ponižal za sužnjika, je postal prijatelj najvikšega Gospoda, prijatelj Božji. Kako sva vendar nespametna!«

K cesarju Karolu V., onemu mogočnemu vladarju, v čigar cesarstvu ni nikdar zahajalo solnce, pride na Španskem neki star vojščak s prošnjo, naj bi ga izpustili iz vojaške službe. Dobri cesar je menil, da zato želi izstopiti iz službe, ker je premalo plačan. Zato mu prigovarja: »Le ostani v moji službi, poplačam te knežje«. Stari vojak pa odgovori: »Ne želim si zaradi premajhne plače zapustiti svoje dolgoletne vojaške službe, marveč edino le zato, da se pripravim za svojo smrt«. Cesar gre na to v svojo sobo, prebira natančneje vojakovo prošnjo ter dovoli staremu vojaku odpust z jako pomenljivimi besedami: »Hrabri mož! dozdej si bil ti vojak in jaz tvoj vojskovodja, odslej pa si ti moj voditelj in jaz tvoj vojak«. In res cesar odloži krono in žeslo, gre v samostan in čez dve leti umrje jako vspodbudne smrti l. 1558.

Predragi! upam, da ste se iz tega kratkega pojasnila popolnem prepričali, kako prazni in nečimerni so vsi naši napori na svetu, ako jih ne spremlja bogoljubno življenje; prepričani ste tudi kot revni kristijani, da bomo ob tistem velikem dnevu, ki se zove sodnji dan, vsi skupaj stali, pričakujoč iz ust neskončno pravičnega Sodnika ono razsodbo, ki bo imela veljavo za vse večne čase; prepričani slednjič, da mi, ki smo čakali letos zadnjo binkonštno nedeljo, ne vemo, če jo bomo k letu tudi ali pa bomo že v nastopnem letu k sodbi poklicani, in ta sodba ob smrti se bode glasila ravno tako, kakor ob koncu sveta na sodnji dan. Nikar torej ne puščajmo izpred očíj višjega svojega namena, marveč, zbirajmo si zaklade v nebesih, ker naš Sodnik in Plačnik je tisti

neskončno resnični Gospod, ki je dozdej še vse spolnil, kar je bil obljubil in bode prav gotovo tudi spolnil vse, kar napoveduje v današnjem evangeliju z oblastnim pristavkom: *Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle.* Amen. A. Kržič.

Prva adventna nedelja.

I. Premišljevanje Kristusovega življenja.

II.

Oblecite Gospoda Jezusa Kristusa.
Rim. 13, 14.

Danes pričnemo novo cerkveno leto. Kakor je prvi dan navadnega leta vselej, ko se zopet povrne, jako pomenljiv in imeniten trenutek v človeškem življenju, enako ali še bolj pomenben in imeniten je pričetek cerkvenega leta. Zato je odločila sv. cerkev, naj se danes v listu sv. apostola Pavla do Rimljanov bere ono strogo opominjevanje, da popustimo staro grešno življenje in da se sedaj v novem cerkvenem letu resno poprimemo novega, čednostnega življenja. To opominjevanje apostol lepo izraža v podobi obleke in želi, da bi slekli starega človeka, ter kar naravnost pravi, naj bi oblekli Jezusa Kristusa. Kaj se pravi starega človeka sleči, nam tudi nekoliko pojasni. Grehi, grde razvade in razne hudobije, katerih nekatere nam našteva po imenu, so tista grda obleka, v kateri je grešnik tako zelo ostuden v božjih očeh. To grdo obleko naj najprej sleče, če hoče biti vseč Bogu. Vendar samo starega človeka sleči, še ne zadostuje, marveč apostol še zahteva, da oblecimo Jezusa Kristusa, in hoče s tem reči, da naj potlej, ko smo iz srca odpravili grešne hudobije, še ozaljšamo srce s prelepimi čednostmi, in ga obogatimo z nebeškimi zakladi dobrih del, tako da bode bolj in bolj podobno Jezusovemu presvetemu Srcu. Torej obleči Jezusa Kristusa se pravi, čimdalje podobniši postati Jezusu.

In ravno ta vzvišeni namen želi sv. cerkev doseči s cerkvenim letom. Razdelila je namreč najimenitnejše dogodbe iz Jezusovega življenja, trpljenja in poveličanja, najimenitnejše nauke in čudeže njegove tako na posamezne čase, da se nam vsako leto takorekoč pred očmi ponavlja vse življenje in delovanje našega Gospoda Jezusa Kristusa. Vse Kristusovo delo na zemlji, ki je je izvršil v dosego našega odrešenja, se lahko na kratko označi s trojno besedo: njegovo delo je bilo p r e r o š k o, d u h o v n i š k o i n k r a l j e v s k o.

Prav to trojno delo izvršuje še sedaj v sveti katoliški cerkvi in sicer tako, da pride drugo za drugim na vrsto. Zato pa je tudi sv. cerkev razdelila svoje (cerkveno) leto v tri kroge ali dobe, ter je posvetila prvo ali božično dobo njegovi preroshi delavnosti; tu nam predočuje vse, kar se je zgodilo v naše odrešenje pred Jezusovim rojstvom, ob njegovem rojstvu in potlej do njegovega trpljenja. Drugo ali velikonočno dobo je posvetila Jezusovi duhovniški časti, in tu nam predočuje Kristusovo bridko trpljenje in njegovo grenko smrt, pa tudi njegovo poveličanje ob vstajenju in vnebohodu. Tretja ali binkoštna doba je posvečena Jezusovi kraljevski časti, in nam kaže vse ono, kar je Jezus storil po svojem vnebohodu za človeštvo, posebno z vstanovitvijo sv. cerkve.

To ponavljanje Kristusovega življenja in delovanja pa nikakor ni samo teoretično, da bi se le samo zgodovinsko spominjali Jezusa Kristusa, marveč naš Zveličar še sedaj živi v sv. cerkvi in nam ponuja svoje milosti. Namen cerkvenega leta je torej ta, da bi poglobitve Jezusove nauke vsako leto na novo ponavljali in premišljali s trdnim sklepom, da jih tudi dejansko spolnujemo, da bi posnemali prelepe zglede Jezusove, kakor nam jih opisuje sv. evangelij, in pa da bi potrebnih milostij dobivali s pobožnim vdeleževanjem službe božje in vrednim prejemanjem svetih zakramentov. In ravno to nam hoče na pragu novega cerkvenega leta sveti apostol Pavel povedati z besedo: *Oblecite Jezusa Kristusa!* Ravno to bi tudi jaz tako rad dosegel z obširnejšim opisovanjem Kristusovega življenja in delovanja. Če se pa tukaj zaradi večje natančnosti in skupnosti ne morem ravnati vsako nedeljo ali praznik po evangeljskih odlomkih, hočem se pa vendarle ozirati, kjer bo možno na posamezne cerkvene dobe. Zato pričnemo sedaj za božično dobo prav od začetka, ter govorimo po navodu sv. cerkve najprej o sv. Janezu, ki je Jezusu pot pripravljal.

Neki človek je šel od Jeruzalema v Jeriho. Gredé pride mej razbojnike. Ti ga slečejo, z ranami obdajo in pusté na pol mrtvega. Primeri se pa, da je neki duhoven šel po listem polu in ga je videl in šel mimo. Potem pride levit. Tudi on ga vidi in gre mimo. Neki popoten Samarijan pa pride do njega in ko ga ugleda, se mu v srce smili. Pristopi torej k njemu, vlije v rane olja in vina in mu jih obveže.

Tako se prične znana prilika Gospodova, ki nam pa že v tem začetku kaj lepo naslika vso usodo človeškega rodu. Oni ranjeni

popotnik je naš prvi človek Adam. Tolovaji, hudobni duhovi so mu zavdali te hude rane; slekli so ga, ker so mu vzeli belo obleko božje milosti in nedolžnosti; na pol mrtvega so pustili, ker je Adam sicer zgubil čeznatorno podobo božjo, natorno je pa še ohranil, vendar um mu je otemnel, volja mu je bila oslABLJENA in k hudemu nagnjena, — res je bil na pol mrtev. V tem žalostnem stanju si sam nikakor ni mogel pomagati. In v tem stanju je bilo vse človeštvo po prvem grehu.

Šla sta mimo njega dva zdravnika, katera bi mu imela pomagati, pa mu nista pomagala; judovski duhoven in levit. Ta dva zdravnika za bolno človeštvo, katero sta hotela na noge spraviti, pa nista mogla in sta oba mimo šla, sta za pagane pagansko modrijanstvo (filozofija), za jude pa judovska postava, ki pa nista mogla ozdraviti bolnega človeštva. Čakati je tedaj moralo vse človeštvo družega zdravnika. Le eden je mogel pomagati tako zelo ranjenemu človeštvu, in ta je prišel, namreč usmiljeni Samaritanec Jezus Kristus. Ta je šel prav blizo k njemu, ker je človek postal. Ranjenec se mu je smilil, — neskončna ljubezen je Jezusa napotila, da je zapustil nebeško veličastvo in prišel v našo solzno dolino. Ulil je v rane olja svojih božjih nauk in vina svojih nebeških milostij. Sedaj je bilo človeštvo ozdravljeno in sleherni se lahko zveliča, ker nam je tudi preskrbel izvrstno gostilno, sveto katoliško cerkev. Ne bom vam natanko opisaval hudih in krvavih ran paganov in judov ob Kristusovem prihodu. Pa saj bi jih tudi ne mogel natanko opisati, ko bi tudi hotel, toliko jih je bilo in tako so bile krvaveče! Pagani niti človeških natornih čednostij niso več poznali; bili so silno razdivjani, poživinjeni. Bili so, rekel bi, razdeljeni v dva tabora: bogatine in reveže. Bogatini so razkošno zapravljali v svoji ostudni požrešnosti, ubožci pa so bili zatirani sužniki brez vseh človeških pravic: kakor živino so jih na trgu kupovali, kakor živino k težkemu delu priganjali, za vsako malenkost kruto pretepali, celo pobijali. In ti siroteji niso imeli nobene tolažbe, ker niso poznali Boga, ki je za kratko trpljenje obljubil večno plačilo. Da, pagani so bili mnogokje že tako zelo sprijeni, da so se tudi telesno ugonobili in zginili s pozorišča človeške zgodovine. Vsi, kateri so še količkaj trezno mislili, so sprevideli, da od drugod ni več pomoči, nego od zgoraj, iz nebes. Tudi paganstvo je beda pritirala do tega, da je koprnelo po Zveličarju.

Kako je bilo pa pri Judih, pri izvoljenem ljudstvu? Seveda so bile tukaj razmere boljše, a vendar tudi dovolj žalostne. Bili

sta tukaj dve glavni stranki; po sedanji navadi, bi rekli: ena je bila konservativna, ena pa radikalna. Radikalni so bili Saducejci, ki so se bolj in bolj odtujevali judovski veri; ž njimi so se družili naprednjaki (razsvitljenci), imenitni in bogatini, kateri so veliko občevali s tujci, z Rimci in Grki. Farizeji so bili sicer na videz konservativna stranka, ki je imela ljudstvo za seboj; a bili so hinavci, ki so postavljali spolnjevali na videz, a na skrivaj, v srcu niso bili tako natančni, kar jim je Jezus večkrat očital, imenovaje jih pobeljene grobe, ki so od zunaj lepi, a od znotraj polni trohnobe in smradu. Učili so, da razun judovske postave ne more biti drugega razodenja božjega, in na podlagi te trditve so bili v načelnem nasprotstvu z Jezusom. Učili so pa tudi ta-le nauk, iz katerega je nastalo mnogo smešnih pretiritev: vsak popolen farizej stori vselej nekoliko več, kakor zahteva postava, opusti pa tudi vselej nekaj več, kakor pa mu prepoveduje postava. S tem se je zgubljal duh postave in polagoma je le črka imela veljavo; postava je postala neznosen jarem. Šteli so 613 zapovedij, 365 zapovedujočih in 248 prepovedujočih, ki so se jim pa kar pod roko čarodejno množile. Za praznovanje sobote n. pr. so imeli že brez števila zahtev, katerih glavnih del se je treba zdržati in katerih postranskih opravil, in šli so do skrajnih malenkostij, da je bilo res že smešno, da se n. pr. ne sme v soboto cvetlica poduhati, češ, ker bi jo človek tudi lahko utrgal, kar je v soboto prepovedano. Neki judovski pisatelj našteje 1279 pravil, katere mora vestni jud spolnovati ob sobotah. Za očiščevanje je bilo še več predpisov, tako da še oni niso vselej vedeli za vse, kateri so vse svoje življenje posvetili temu pouku. Ob takih malenkostih so pa zamujali bistvene, imenitne dolžnosti; zanemarjali notranje, srčno posvečenje; posledica je bila hinavščina in licemerstvo prve vrste.

Ako so pa bili voditelji taki, moremo li od družih pričakovati kaj posebnega? Da, tudi izvoljeno ljudstvo božje je bolehalo, je bil hudo ranjeno. Tudi tukaj so zdihovali in klicali vsi boljši, naj bi že skoro prišel Odrešenik iz nebes. Izraelci so ga pa še tem bolj zaželeli, ker so mislili, da jih bode obljubljeni Mesija rešil tudi rimskega jarma in tako proslavil izraelsko ljudstvo, da bode prvo na svetu.

Pa kakor je imelo ljudstvo slabe vodnike in bilo razbito v razne stranke, vendar tempel v Jeruzalemu, svetišče božje, je bil še vedno središče, ki je edinilo vse Izraelce. Judovska služba božja se je še redno obhajala, kakor je bila zapovedana za praznike in za vsak dan.

In glejte, tukaj, v izraelskem svetišču, ravno mej svetim opravilom, se je prikazal prvi žarek jutrajne zarije našega zveličanja, ko se je angel Gabrijel prikazal Cahariju, očetu sv. Janeza Krstnika. Zato se začne zgodovina nove zaveze s tem svetnikom in sicer tako-le: *Ob času Heroda Groznega, kralja judovskega, je živel duhovnik po imenu Caharija, od roda Abijevega, njegova žena Elizabeta pa je bila izmed hčera Aranovih. Bila sta pravična in sta živela po zapovedih Gospodovih. Otrok nista imela in oba sta se bila že postarala.*

V kratkih a krepkih potezah nam sv. evangelij tukaj naslika eno najboljših, najplemenitejših družin iz judovske zgodovine, katera se še natanko ravna po zapovedih izraelske vere; v molitvi išče tolažbe in pomoči, obiskuje tempel i. t. d.; njen spomin bode večno časten!

Predno nadaljujem, vas mimogredé opomnim na neko knjigo, katero je pred nekaj leti izdala naša slavna družba sv. Mohorja, z naslovom »Sveta dežela«. Poiščite to knjigo in pazno jo prebirajte, da boste poznali vsaj imenitneje kraje v Sveti deželi ter lažje razumeli moje govore, pa si tudi bolj trajno v spomin vtisnili posamezne dogodke. Jaz vas bom že tudi na marsikaj opozoril o svojem času, za sedaj le v obče omenjam to-le: Palestina ali Sveta dežela se razteza od severa proti jugu, na eni strani meji ob morju, na drugi pa ob puščavi; po sredi teče velika reka Jordan. Vsa dežela je razdeljena v tri dele: severni del se imenuje Galileja, tu je najimenitnejše mesto Nazaret; južni del je Judeja, tu je poglavitno mesto vse dežele Jeruzalem, in ne daleč proč Betlehem; v sredi pa je Samarija in za nas imenitno mesto Sihem.

Začetek naše zgodovine je torej na Judejskem. Caharija je bival blizo 8 kilometrov, kake dve uri od Jeruzalema proti zahodu v judejskem gorovju. Tisti kraj se sedaj imenuje »Ain Karin«. Od tod je prišel v Jeruzalem v tempel službo opravljati, ker je bil duhoven. Tudi to vam moram nekoliko pojasniti. Judovski duhovniki niso bili po zakramentu posvečeni, ker zakrament mašniškega posvečevanja je postavil še-le Jezus v sv. katoliški cerkvi. Duhovska služba je bila odločena le sinovom Levijega rodu. V začetku, ko je bil ta rod še majhen, so se lahko razvrstili; a ko je narastlo število duhovnikov, je kralj David razdelil duhovništvo v 24 vrst. Vsaka vrsta je služila v templu teden dni: od sobote do sobote. In katero službo da je imel opravljati posameznik pri vsakdanji

službi božji, to se je določilo vselej po žrebu; zakaj določitev žreba so smatrali za voljo božjo. Posebno si je štel v čast in milost, kdor je bil po žrebu odločen, da je zažigal kadilo na kadilnem altarju v svetišču in potlej zunaj blagoslovil ljudstvo. Od začetka je to opravljaj veliki duhoven. Zjutrajne in večerne daritve so se vselej končale s takim pokajenjem in slovesnim blagoslovom.

Lahko si mislimo, kako zelo je bil vesel stari Caharija te časti; morda ga je bila poprej le malokrat zadela ta sreča, ali pa celo še nobenkrat ne. Pa še neka večja sreča ga je zadela; izpolnile so se mu želje, katere je že dolgo gojil, uslišana je bila molitev, katero je v poprejšnjih časih tako goreče ponavljal.

Evangelij pravi: *Prigodilo se je pa, ko je prišel Caharija na vrsto, da bi opravljaj duhovsko službo, da je šel v tempel zažigat kadilo. Ljudstvo je pa molilo nu dvoru. Kar se mu prikaže angel Gospodov na desni strani altarja. Caharija se ustraši in groza ga obide. Angel pa mu reče: „Ne boj se, Caharija, zakaj uslišana je tvoja molitev; dobil boš sina, in Janez (Joannes t. j. milost božja) mu bodi ime. Veselil se boš ti in mnogo se jih bo veselilo njegovega rojstva, zakaj velik bo pred Gospodom, vina in opojne pijače ne bo pil in še pred rojstvom bo napolnjen s svetim Duhom. Mnogo sinov izraelskih bo izpreobrnil h Gospodu, njih Bogu. Pred njim pojde z duhom in močjo Elijevo, da obrne srca očetov k otrokom, in neverne k modrosti pravičnih, da pripravi Gospodu pripravljeno ljudstvo“.*

Gotovo se je angel prikazal v veliki lepoti in bliščobi, ker se ga je Caharija tako vstrašil. Sploh pa se angel prikaže le takrat, kadar ima naznaniti kaj posebnega. Od tod zopet strah, češ, kaj ima neki to pomeniti? Kaj bo? In kako mu še-le srce trepeče, ko sliši angela govoriti take skrivnostne reči. Pred njim stoji veličasten poslanec, kateremu so znane njegove želje in molitve, kateremu je odkrito njegovo srce. Sedaj mu v kratkem pa tako lepo opiše njegovega prihodnjega sina značaj in poklic.

Njegov poklic bo: Mesiju pot pripravljati, t. j. srca ljudij mu nakloniti; in sicer bo deloval v duhu Elije, t. j. z enako gorečnostjo in navdušenostjo pa tudi srčnostjo (tudi nasproti kraljem) bo nastopal, kakor je nekaj prerok Elija pokoro oznanoval v hudih časih. Angel napove njegovo svetost in njegove čednosti: Velik bo pred Gospodom, poln svetega Duha že pred rojstvom; živel bo silno ostro, ne bo pil vina in nič vpijanljivega. Angel pa tudi še

napove velike vspehe, ki jih bode imel Janez : njegovo rojstvo bode veliko veselje za mnoge, recimo za stariše, Marijo, Jezusa, za vse poštene Izraelce in za vso cerkev do konca dnij, kakor se tako lepo razodeva v cerkveni pesni »Benediktus«. Po njem se bo izvršil velik verski prevrat, veliko jih bo spreobrnil, veliko jih pripravil k pravemu spoznanju, da bodo srca otrok postala kakor srca očetov t. j., da bodo začeli živeti v enaki pravičnosti, kakor nekdanj bogoljubni očaki, v kratkem: ljudstvo bo storil pripravno za vsprejem obljubljenega Odrešenika. Da, res bode velik sv. Janez z ozirom na Jezusa, na svoj narod in z ozirom na lastne vrline.

Ko je angel Cahariju v imenu Gospodovem napovedal tako veličastne in vesele reči, bi človek vendar pričakoval, da se bode Caharija ves radosten zahvalil za tako neslišano novico; toda ne, preveč se zdi to starčku, ne more verjeti tega prečudnega sporočila iz nebes, ker to bi bil velik čudež; dokazov zahteva od angela, rekoč: *Po čem bom spoznal to? zakaj jaz sem že star in moja žena je priletna.* Angel odvrne: *Jaz sem Gabrijel, ki stojim pred Bogom in sem poslan, da govorim s teboj in ti naznanim to veselje. Ker pa nisi veroval mojim besedam, bodeš mutast do dne, ko se to zgodi.* Ker je bil dvom Caharijev nasproti takem poslancu pregrešen, mu napove angel takoj kazen za grek, a vendar tako, da je kazen ob enem tudi dokaz, zunanje znamenje, na katerem naj spozna resničnost angelovega oznanila, da se bode zares spolnilo. Tembolj mora prepričan biti, da se bode izpolnila angelova obljuba, ker se je napovedana kazen takoj zvršila.

Ljudstvo je čakalo Caharija in se čudilo, da se tako dolgo mudi v svetišču. Ko je pa prišel, ni mogel govoriti nad ljudstvom blagoslova, in so spoznali, da je videl prikazen v templu. In on jim je migal in ostal mutast. In ko so bili dopolnjeni dnevi njegove službe, je šel vesel na svoj dom.

Tukaj zopet vidimo, kako čudežne so namere božjih sklepov, kako se vrši vse polagoma, kako se prikazujejo najprej le nekateri žarki jutranje zarije, ki napoveduje prihod nebeškega Solnca, da se polagoma privadi človeško oko. Kako bi bil rad povedal skrivnost, katero je izvedel iz nebes, da je namreč prišla že ona srečna doba, po kateri so hrepeneli že toliko časa vsi pravični stare zaveze, da se že začno izpolnovati prerokbe, da že pride oni, o katerem so preroki napovedovali, da ima nastopiti pred Jezusom, torej kmalu ima priti Zveličar sam. Pa ta vesela novica ostane skrivnost, zaprta v njegovem srcu, ne sme je še razodeti, — mutast je.

Gotovo pa je ta dogodba vzbudila veliko pozornost pri ljudeh in na novo zanetila v sreč upanje in hrepenenje po prihodnjem Odrešeniku.

Pridružimo se še mi onim pravičnim stare zaveze, ki so tako željno pričakovali Odrešenika in z ozirom na njegov prihod tako lepo in pošteno živeli. Mi imamo že Zveličarja med seboj, skazujemo mu z velikim spoštovanjem in srčno pobožnostjo dolžno čast in posebno pri službi božji bodi spodobno in goreče naše počesčenje. Nikar se ne izgovarjajmo na druge, češ, sedaj so taki časi; duh časa zahteva večjo prostost, duh časa ni naklonjen, ugoden za posebno bogoljubnost. Ob času sv. Caharije in sv. Elizabete tudi ni bil duh časa bogvedi kako dober. Sprijenost in mlačnost je bila velika na desno in levo, kakor sem vam omenil, a nista se zmenila za druge, zlasti ne za slabe, skrbela sta zase in živela v popolni pravičnosti, ne le na videz pred ljudmi, marveč pravična sta bila pred Bogom in zvesto izpolnovala vse zapovedi božje. In če vidimo take vzornike, take zlate značaje v stari zavezi, ko še niso imeli tega znanja, kakor je nam na razpolago, in niso imeli teh pomočkov, kakor se nam ponujajo, ali se ne bomo sramovali, da tako mrzlo, tako površno izpolnujemo celo najiminitnejše dolžnosti svoje, in da se niti ne zmenimo ne za večjo svetost, za krščansko popolnost. Odslej bodi drugače. Zlasti sveti adventni čas prav porabimo po opominu sv. apostola Pavla: *oblecimo Jezusa Kristusa*. Amen.

A. Kržič.

2. Sodni dan — dan groze grešnikom in dan tolažbe pravičnim.

Nič ni tako skritega, kar se ne bi razodelo, in tako skrivnega, kar se ne bi zvedelo.

Mark. 4, 22.

Če nastane v poletnem času mahoma silen vihar, ki pripogiba in lomi najmočnejša drevesa, če postaja nebo bolj in bolj temno in mračno in se le tu in tam za trenutek razsvetli vsled bliska, če se razlega bobneči grom in že pada debela toča, potem vé človek, da se mu je bati najhujše nezgode. Strašna znamenja napovedujejo strahovite reči. — Dragi v Gospodu! kakšna bodo še-le znamenja, ki bodo napovedovala najhujši dan, dan, ki se imenuje dan jeze? — Naš Gospod slika kot nekako predpodobo onih dogodkov razdejanja Jeruzalemskega mesta v najstrašnejših

barvah. In potem nadaljajoč govori o znamenjih na nebu: *Solnce bo otemnelo, luna ne bo več dajala svoje svetlobe, zvezde bodo padale z neba in nebeške moči se bodo gibale*, to je, ves svetoven sestav bo razpadel in se v neredu ukončal. Na zemlji pa bo vladala nepopisna groza radi šumenja morjá in valov, in ljudje bodo koprneli samega strahú. Naposled se bo prikazalo na nebu znamenje odrešenja, sv. križ, in sedaj bo zavladata po vsem širnem svetu smrtna tišina, zakaj sodba se bliža. O tako strašnih rečeh govori v današnjem sv. evangeliju naš Gospod, dasi celo svoje življenje poprej nikdar ni govoril kaj tacega. A to Gospodovo prerokovanje ni le strašno grešnikom, ampak tudi tolažbe polno pravičnim, saj njim veljajo besede: *Kadar se pa bo to začelo goditi, pogledjte in povzdignite svoje glave, ker vaše odrešenje se približuje*. V največi radosti bodo tedaj pristopili pravični pred sodnika in prejeli iz njegovih rok nevenljivi venec zmage. Poslednji, sodni dan bo torej ne le dan strahu, ampak tudi dan tolažbe; dan strahu in groze grešnikom, dan tolažbe pravičnemu. — To resnico, dragi v Gospodu, premišljujmo danes in jo globoko vtisnimo v svoje srce, da nas bo vsikdar napeljevala k dobremu in odvračevala od hudega.

Minulo je že 19 sto let, odkar je prišel Zveličar kot majhno, slabotno dete na svet, da bi se mu tu bližali brez strahu vsi ljudje, katerim je prinesel zveličanje in milost iz nebes. Prišedši prvič na svet ni pahnil nobenega od sebe, marveč prišel je kot dobri pastir iskat izgubljenih ovčic. Prišel je kot jagnje božje odvet grehe sveta. Pri njegovem rojstvu so ga našli Modri iz jutrove dežele v plenice zavitega, v jaslicah ležečega, in On se ni sramoval svoje revščine. — Vse drugačen pa bo drugi prihod Gospodov, ko ne bo prišel kot revno dete, kot pohlevno jagnje, ki je dalo življenje za grešnike, ampak kot mogočni kralj in sodnik, kateremu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, ki bo povrnil vsakemu po njegovih delih. Prišel bo v oblakih neba v velikem veličastvu; nebeški duhovi ga bodo spremljevali, pereč ogenj bo pred njim vse končal, kar je živega. On veli — in na desnici se odpro nebesa, on migne — in na levici zazija peklensko žrelo. Tu na zemlji še ust odprni, ko so ga krivično tožili, sodili in križali; sodni dan pa bo razposlal svoje angele, z mogočnim glasom bodo naznanili: Vi mrtvi vstanite; kralji, cesarji in narodi vzbudite se iz smrtnega spanja, vaš Bog hoče vas soditi. — O kako strašna bo tedaj sodba nespokornemu grešniku! —

1.) Dokler živi brezbožnež na svetu, je lahko, če prav v božjih očeh ostuden in zopern, pri ljudeh visoko čislán in spoštovan, ker se mu morda posreči, da more skrivati svoje slabe misli, svoje hudo poželjenje in podle namene, da, včasih more celo skrivati svoja pregrešna dela pred ljudmi, ki sodijo le to, kar vidijo. Sodni dan pa bodo postale očitne vse pregrehe, katerih se kdo ni spokoril tu v življenju, ker o tem dnevu veljajo besede sv. pisma: *Nič namreč ni skritega, kar bi se ne razodelo, in skrivnega, kar bi se ne zvedelo.* Po božji vsegamogočnosti se bo namreč zgodilo, da bode celo življenje vsacega vsem odkrito kakor odprta knjiga. Zato le skrivaj svoja hudobna dela, varaj svojega dušnega voditelja, bodi celo v spovedi neodkritosrčen, — nič ti ne pomaga napačna sramožljivost, — vsi tvoji grehi, ki ti niso bili odpuščeni po dobro opravljeni spovedi, bodo razodeti sodnji dan vsem nebeščanom, vsem ljudem, in vsem, ki so zavrženi v peklú, zakaj: *Nič ni skritega, kar bi se ne razodelo, in skrivnega, kar bi se ne zvedelo.* — O kdo bi mogel prenašati to strašno razodetje, kadar bo padla ona krinka, pod katero se tako skrbno skriva hinavščina. — Tu zagledaš moža, katerega si v življenji čislal kot vzor poštenosti in pravicoljubja, moža, ki se je vedno kazal zvestega in nesebičnega, glej, ta mož je tebe in ves svet vodil za nos, kajti bil je slepar! Le laž in hinavščina delala ga je tako spretnega, da je varal tebe in vse ljudi. Sedaj se razodeva pred celim svetom v svoji pravi podobi in njegove sleparije so postale očitne. — Tam zagledaš ženo, katero je čislal ves svet kot vzor zakonske zvestobe in vdanosti, vživala je zaupanje in ljubezen dobrega moža, v resnici pa je bila prešestnica. Zнала je skrivati svojo nezvestobo, pod krinko vnanje prijaznosti in prikupljivosti je znala varati bližnjega. Toda kaj ji je to pomagalo? Sedaj postane hudobija njenega srca očitna pred vsem svetom, zaničljivo gledajo na njo celo zavrženci, ki so grešili očitno. Sramote bi se rada ugreznila v zemljo, a zemlja se ne uda in prenašati mora, kako jo vsi zaničujejo. — Tam stopi pred sodnika oseba, ki je vživala splošno spoštovanje zaradi svoje navidezne pobožnosti in sramožljivosti. Videl si jo mnogokrat v cerkvi, vdeležila se je pridno pobožnih vaj, često je pristopila k sv. obhajilu, in vendar ni služila Bogu s pravim namenom. Varala je svojega dobrega spovednika, zlorabila je najsvetejše reči, da je skrivala svojo strast, katere pa vendar ni mogla skriti pred vsegavednim Bogom. Sedaj se razodeva njena sramota, očitna je vsaka hinavščina, očitni so brezštevili božji ropi, in z gnevom odvrčajo svoje

ki so vam tako zvesto pomagali tu v življenju v težavah in dušnih bojih. Za Bogom se imate njim v prvi vrsti zahvaliti, da ste se zveličali. Oni so vam delili kruh življenja, so vas s toliko potrpežljivostjo vodili na potu čednosti, so vas blagoslavljali in vam sprosili pri najsvetejši daritvi potrebnih milosti. Zrtvovali so za vas svoje telesne moči in svoje zdravje, prenašali po nedolžnem mnogo obrekovanja in nehvaležnosti, in vse to so storili iz nesebične ljubezni do vaših neumrjočih duš. O blagor tem zvestim dušnim pastirjem!

Z nepopisljivo ljubeznijo jih bo sprejel sodnik Jezus Kristus in na njih glave položil krasne krone, ki bodo presegale po svoji lepoti vse druge. — Zagledali boste na desnici one duše, za katere ste tu v življenju posebno molili in darovali za njih zveličanje marsikako dobro delo. V svoji ponižnosti ste morda mislili, da vaša molitev pred Bogom le malo premore, a glejte, ta vaša ponižna molitev je onim sprosila zveličanje. O v koliko veselje in tolažbo vam bode tedaj zavest: »Nisem samo sebe zveličal, ampak dosegli so po meni svet raj tudi taki, ki bi bili brez mene pogubljeni«. — Da, dobri in pravični kristijani, vam se ne bo treba bati sodbe. Če se tukaj skrbno ogibate greha in grešnih priložnostij, če delate s čistim namenom dobro, če prenašate vdani v božjo voljo vse gorje in britkosti svojega življenja, potem vam bode poslednja sodba v sladko tolažbo in neminljivo veselje. To vam jamči Gospod sam, ki pravi o svojem drugem prihodu: *Sedaj imate sicer žalost, a zopet vas bom videl, in tedaj se bo vaše srce veselilo in vašega veselja vam ne bo nihče vzel.*

Da, dragi v Gospodu, neizmerno bo veselje, katero bo čutilo srce pravičnih, ko jim bo govoril Gospod! »Pridite oblagodarjeni k svojemu očetu in vživajte na veke neprecenljivo radost gledajoč Boga od obličja v obličje«. Vzemite v posest svoj delež, zakaj vjaskovali ste dober boj, dosegli zmago in z mojo milostjo si osvojili kraljestvo, s katerim se ne da primerjati nobeno zemeljsko kraljestvo. Prejmite torej zmagoslavni venec, »venec pravičnosti«, in pojdite v slavnem sprevodu v nebeško domovino. Amen.

J. Renier.

Priložnostni govori.

Pridiga za mladeniče.

Moj sin, vse svoje žive dni imej Boga pred očmi
in varuj se v greh privoliti. Tob. 4, 6.

Živel je svoje dni v daljni deželi na Jutrovem skrben oče; Tobija mu je bilo ime. Imel je blagega sina, ki so ga po očetu imenovali mladega Tobija. Mati njegova je bila Ana. Bili so pobožni, pošteni, a ubožni ljudje. Oče je oslepel, sin je bil še ves mlad, pridna mati ju je živila na svojih rokah. — Oče je imel v daljni deželi nekega znanca po imenu Gabela. Precej denarja mu je bil posodil v poprejšnih letih, ko je še bolje izhajal. Rad bi svojega sina poslal po ta dolg; a pot je daljna, nevarna, mladenič pa neznan in neizkušen. Mati se joka, očeta skrbi in sin ne vé kam. »Pojdi«, pravi oče, »poišči si zvestega človeka, ki bi šel s teboj za plačilo!« Mladenič gre in sreča zalega mladeniča, ki se je ravno na pot odpravljal. Prijazno se ponudi Tobiju za tovariša in mu obljubi, da ga bo spremljal na potu in srečno zopet privedel na očetov dom. Lepo ju odpravi stari Tobija rekoč: »Srečno hodita! Bog bodi z vama na potu, in njegov angel naj vaju spremlja!« — Popotnika sta srečno hodila. Moder in zvest je bil Tobijev tovariš, vsake nevarnosti ga je rešil in mu pomagal do velike sreče. Pripravil mu je premoženje, preskrbel mu dobro, bogaboječo ženo, pripeljal zdravega in premožnega v naročje ljubih starišev, tudi očeta je ozdravil, in celo hišo srečno storil. Mladega Tobija zvesti tovariš je bil angel božji Rafael. O, da bi imeli vsi mladeniči takega tovariša, kadar se odpravljajo od hiše svojih starišev v tuje dežele!

Popotnik si tudi ti, mladenič, cela zemlja je le tuja dežela za tebe; tvoj pravi dom so sveta nebesa. Tudi ti moraš po svetu svoje sreče iskati, da bi se kedaj srečno povrnil k svojemu Očetu v sveto nebo. Kadar boš odpotoval, koga si boš za tovariša izbral, da te bo srečno vodil? Ponuja se ti tovarišev veliko in prijateljev, ki ti srečen pot kažejo, naj bi za njimi potegnili. O nikar ne verjemi vsakemu, izmed sto je komaj enemu zaupati. Skrbelo je starega Tobija, koga bi svojemu sinu dal na pot za tovariša; tudi tvoje ljube stariše zelo skrbi, kako se ti bo že godilo na svetu. Ljubezniva mati Ana je milo jokala, ter se bala za svojega sina. O, kdo bi se tudi ne razjokal, ko gleda nedolžnega mladeniča, lepega ko žlahtno drevce v božjem vrtu, po svetu vidi pa toliko

Kdor mene zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Besedo božjo skrbno poslušajte v pridigah pa tudi popoldne hodite h krščanskemu nauku, zakaj žalostna resnica je, da ravno mladeniči, ki bi morali najbolj znati krščanski nauk, najmanj vedo pri izpraševanju, zato ni čudno, da tako brez strahu božjega žive.

3.) Svete zakramente večkrat vredno prejemajte. Jezus vam govori: *Jaz sem vinska trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, rodi veliko sadu, ker brez mene ne morete nič storiti.* Mlado srce mora ljubiti, ako ne ljubi Jezusa, ljubi svet. *Svet pa prejde in vse njegovo poželjenje, le kdor stori voljo božjo, ostane vekomaj.* Kolikrat pa je treba mladeničem se spovedoyati? Ako si tako nesrečen, da padeš v smrtni greh, se spovej brž ko je mogoče, zakaj silno nevarno je v smrtnem grehu živeti, nesrečno umreti in pasti v roke živega Boga. Žali Bog, da ste vi, krščanski mladeniči, tako mlačni in zanikerni. Prav mnogo jih je, ki gredo samo enkrat na leto k spovedi, drugi vendar še v adventu, med letom pa, ko je toliko časa in lepih prilik, praznikov, odpustkov, ni videti nobenega pri mizi božji. Ali se vam bo morda preveč zdelo, če vas prosim in opominjam, da pojte vendar vsaj še enkrat med letom od velike noči do adventa k spovedi? Saj pač ne morete tega govoriti, da vam ni treba k spovedi iti, ker nimate nobenega greha. Obljubim vam, če bote večkrat dobro pripravljeni prejeli svete zakramente, bote tudi drugače živeli, bote srečni zdaj in v večnosti.

II. Ko je stari Tobija poslal svojega sina v daljno deželo in ga dolgo časa ni bilo nazaj, začela sta se on in njegova mati bati za njega, da bi se mu ne bilo kaj hudega prigodilo. Oba sta žalovala in jokala, zlasti njegova mati Ana je vedno jokala, da se ni dala utolažiti, ter je rekla: *Oh moj sin! zakaj sva te poslala na pluje, tebe svetlobo najinih oči, palico najine starosti, tolažbo najinega življenja, upanje najinega zaroda; saj sva v tebi samem vse imela, zato bi te ne bila imela od sebe pustiti.* Vsaki dan je ven tekla, ter je okrog gledala in vsa pota obhodila, kjer je bilo upanje, da bi vtegnil nazaj priti, da bi ga, ako bi mogoče bilo, od daleč videla priti. In ko ga je nekdan od daleč zagledala, je zdajci spoznala svojega dohajčega sina, in je tekla povedat svojemu možu! *Glej, tvoj sin pride!* In tudi slepi starček je vstal in hitel sinu naproti, in ga je prijel in poljubil on in njegova žena, in oba sta se veselja jokala. — Glejte, tako sta ljubila stari Tobija in mati Ana svojega sina, saj je bil pa tudi popolnoma vreden njune ljubezni, ker ju je tudi on

tako presrčno otroško ljubil, jima je bil v vseh rečeh pokoren, je spolnil vse njune želje, je v visoki starosti ljubeznivo za oba skrbel. Njegov oče je živel potem še 42 let pri sinu. Ko sta umrla, jima je hvaležno oči zatisnil in ju častitljivo pokopal. Tako si je zaslužil blagoslov božji in visoko srečno starost.

Ko bi zdaj vas krščanske stariše poprašal: Kako pa kaj vaši sinovi? Kako se z njimi pohvalite? Ali je tudi vaš sin svetloba vašim očem, tolažba vašega življenja? ali vam bo kedaj palica in podpora vaše starosti? — Mislim, da marsikateri oče, mati, bi mi s solznimi očmi odgovorila; Moj sin je ves drugačen, ni svetloba mojim očem, ampak mi solze iztiska iz oči; on mi ni v tolažbo, ampak mi je v najbritkejšo žalost; on ni moja podpora, ampak mi je krvava šiba, s katero me Bog tepe. Dokler je bil majhen, in si sam ni mogel pomagati, sva z materjo skrbeli za njega, od svojih ust sva si pritrgovala, da sva mu dala, kar je želel. Upal sem, da mi bo vse povrnil, da bom svoje stare dni mirno pri njem preživel, da me bo na rokah nosil. Ko je bil majhen, me je še poslušal, zdaj pa, ko je že malo odrasel, nič več ne mara za mene, me zaničuje in žali. Neče me več poslušati, za vsako besedo se mi odgovarja, hoče že sam svoj biti in nobene strahu ne pozna, in pravi: Če nisem za vas, pojdem pa proč. Moj Bog! kaj bom še doživel? kaj me še čaka na stare dni pri takem sinu. Boga le to prosim, da bi že skoraj prišla smrt, da me reši žalosti in skrbi, da se bodo vendar enkrat počile moje roke in noge, ki so toliko pretrpele za nehvaležnega sina.

Pomilujem vas, nesrečne stariše, ki imate take sinove. Še bolj pa obžalujem vas, nehvaležne, neposlušne sinove, ki tako žalite svoje stariše, zakaj zadelo vas bo prekletstvo božje. Sv. Duh govori: *Preklet bodi, kdor ne spoštuje svojega očeta in svoje matere!* — *Kdor svojega očeta zasramuje in svojo mater zaničuje, naj mu krokarki oči izkljujejo, in mladi orli naj jih požró.* Zatorej vas opominjam, krščanski mladeniči, s sv. Pavlom: *Spoštuj svojega očeta in svojo mater, to je prva zapoved, kateri je Bog obljubo dal, da ti bo dobro in da boš dolgo živel na zemlji.* Blagoslov četrte zapovedi je za vas najboljša dota. Zatorej krščanski sinovi:

1.) Stariše ljubite, oni so za Bogom vaši največji dobrotniki, oni so vas za Bogom prvi in najbolj ljubili. Ali jim bote mar ljubezen z nehvaležnostjo in trdosrčnostjo povračali?

2.) Stariše spoštujte in v časti imejte tudi stare, ubožne in nadložne in tudi pregrešne; ne kakor zavržen Kam, ki se je

za njo, pustite vendar to nespametno, grdo, pregrešno navado. Obljubim vam, da bote gotovo bolj srečni, veseli in zadovoljni, če bote živeli pošteno. Povem vam, predragi farani! ko bi tega nesrečnega ponočevanja ne bilo, vsi naši mladeniči bi bili res pravi angeli, sami sebi v srečo, vam starišem v največjo tolažbo in veselje; dekleta bi bile poštene, sramožljive device, ne pa razuzdane veše, ki pred zakonom otroke k krstu pošiljajo; naša fara bi bila srečna, poštena, bogoljubna krščanska občina Bogu v dopadanje, materi sv. cerkvi v čast.

IV. Angel Rafael je tudi mlademu Tobiju preskrbel dobro, bogaboječo ženo. Svetoval mu je: »Tu je neki mož, po imenu Raguel, sorodnik iz tvojega rodu, in ta ima hčer, z imenom Sara, in nima ne sina, ne hčere razun nje. Snubi jo tedaj pri njenem očetu, in dal ti jo bo za ženo.« Na to ime je Tobija odgovoril: »Slišal sem, da ji je hudi duh že sedem mož pomoril, zato se bojim, da bi se tudi meni kaj tacega ne zgodilo, in da bi svojih starišev, ker sem njih edini otrok, v njih starosti od britkosti v zemljo ne spravil.« Na to mu je angel Rafael dejal: »Poslušaj me, in ti bom povedal, kdo so, čez katere ima hudič oblast, oni so namreč, ki tako v zakon stopijo, da Boga od sebe in iz svojega srca odženo, in svoji poželjivosti tako strežejo, kakor konj in mezeg, ki nimata pameti; čez take ima hudič oblast. Ti pa vzemi devico v strahu Gospodovem, bolj iz ljubezni do zaroda, kakor gnan od poželjivosti, da v svojih otrocih blagodar zadobiš.« Tako je storil mladi Tobija, vzel je v strahu božjem Saro za ženo in tako molil: »Zdaj ti, o Gospod veš, da nisem vzel svoje neveste za ženo zavoljo sladnosti, ampak samo iz ljubezni do zaroda, po katerem naj se tvoje ime hvali na vekomaj.« Tudi Saro ji opominjal: »Sara! vstani in prosiva Boga danes in jutri in po jutrišnjem, midva sva namreč otroka svetnikov, in se ne smeva tako združiti, kakor neverniki, ki Boga ne poznajo.« Bog je blagoslovil njun zakon, vidila sta otroke otrok do petega rodu, živela sta srečno in veselo, prijetna Bogu in ljudem in vsem prebivalcem v deželi.

Krščanski mladeniči, glejte tu imate zgled, kako morate pred zakonom živeti nedolžno in pošteno. Varujte svoje oči, kakor opominja sv. Duh: *Obrni svoje oči od nečimerne ženske.* — Varujte svoj jezik nespodobnih pogovorov, norčij, nesramnih pesem. Varujte se zapeljevanja; kdor dekletu zapeljive obljube dela, si težek kamen na vest navali in dvojen velik greh stori.

— Varujte svoja ušesa, priliznjena govorenja nikar ne poslušajte. Sv. Duh govori: *Nečistnice usta so kakor satovje, iz katerega se med cedi, ali poslednjič je kakor pelin in kakor na oba kraja brušen meč.* Varujte svoje noge, da ne hodite za nesramnim ženstvom. *Moj sin! odvrni svojo pot daleč od nesramnice, in ne bližaj se durim njene hiše, njene noge gredo v smrt, in njene stopinje peljejo v pekel.* — Varujte svoje roke vsake nespodobnosti. Varujte se nečistega greha celo v mislih in željah. *Jaz vam povem, pravi Kristus, da vsak, kateri ženo pogleda, da jo poželi, je že prešestoval z njo v svojem srcu.* Oh, koliko mladeničev zapravi z nečistim življenjem srečo celega življenja. Koliko je zavoľjo tega greha kletve in žalosti v družini, koliko krivice zapeljanim in drugim, koliko pohujšanja v celi okolici za leta in leta, za cele rodove. In kaj še le v večnosti! »V peklu«, pravi sv. Jeronim, »gori največ ravno nečistnikov«. Nikar se z grehom ne pripravljajte na zakon. — Živite pošteno, bogaboječe, čisto svoja lepa mlada leta, potem pa kadar pride od Boga določeni čas, zbirajte si v strahu božjem, s pravim namenom svoje prihodnje žene, in takrat glejte na pošteno, pobožno, nedolžno srce, ne na polna, rudeča lica. Glejte na pridne, delavne roke, ne ne tisučake, ki malo izdajo, kmalo minejo, ako prave čednosti ni. Zbirajte si sramožljive dekleta, ki pred zakonom moža ne poznajo; nikar ne jemljite takih, ki se s ponočnimi krokarji pečajo. Verjemite mi, potem bote srečni v zakonu, srečni v svojih otrocih, potem se bo tudi kmalo prerodila vsa fara, vsa okolica.

Krščanski mladenič! izvoli si za svojega tovariša na potu življenja svojega angela varha, ki te spremlja od zibeli do groba. On te hudega varuje in k dobremu opominja, on v tvojem srcu dobre misli budi in te po tvoji vesti svari, kadar misliš kaj hudega storiti. On stoji pred obličjem tvojega nebeškega Očeta, nosi tvoje molitve in tvoja dobra dela pred sedež milosti božje, in se veseli tvojega poboljšanja, ker pravi Kristus, da je veselje med angeli božjimi nad enim grešnikom, ki se spokori. *Glej, govori Gospod Bog, jaz pošljem svojega angela, ki pojde pred teboj, on te bo varoval na potu, in te pripeljal v kraj, katerega sem ti pripravil. Spoštuj ga, in glej, da ga ne zaničuješ. Kadar boš grešil, ti ne bo prizanesel, in moje ime je v njem.* Počasti vsaki dan zjutraj in zvečer svojega angela varha, ter se izročuj njegovemu varstvu s primerno molitvico. Obljubi mu pa tudi, da ga boš lepo

zu den Schotten in Wien, f. b. geistl. Rat. Mit einem Bildnis von Führich. Mit bischöflicher Druckerlaubnis. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1898. 8°. Str. 952. Cena 9 gld. — Tu imamo zares veliko delo pred seboj: obsiren življenjepis sv. Avguština po njegovih spisih in drugih virih. Iz naslova bi človek sodil, da je to delo spisal Rauscher, a morda predelal Wolfsgruber. Predgovor pa nam pové, da je R. samo za 3. zvezek svoje cerkvene zgodovine nabral tvarine, katero je v »Avguština« potaknil Wolfsgruber. — Da je naloga pisateljca, ki se je lotil življenja sv. Avguština, res velika, ni treba zatrjevati. Tudi se tako delo ne prebere v par urah, ampak je berilo za življenje. Pisatelj naš si ni naredil svojega dela lahkega, kakor pravimo; za svojega junaka je poln navdušenja, zato ga pa tudi umeva, kolikor moremo soditi. — Jako bi ocenjevalca veselilo, ako bo s temi vrsticami vzbudil kakega duha, ki je zmožen vglotiti se v sv. Avguština.

7. **Die sociale Frage.** Ein Beitrag zur Orientierung über ihr Wesen und ihre Lösung. Von Joseph Biederlack S. J. Professor an der Gregorianischen Hochschule in Rom. Dritte Auflage. Innsbruck. Druck und Verlag von Felician Rauch. 1898. 8°. Str. 238. Cena 90 kr. — To delo se ne predstavlja bralcu kot učena in popolna obravnava socialnega vprašanja, ampak je imelo prvotno le namen, bralce, najprej učence bogoslovja, uvesti v veliko vprašanje sedanjega časa. Da je pa delo dobro, vidimo iz tega, da je od l. 1895. doživela že tretjo izdajo. Ker je nujno potrebno, da se omikanec pouči o tem težavnem in zamotanem vprašanju, zato jo radi priporočamo, ker je tudi cena prav primerna.

8. **Charakterbilder aus dem Leben der Kirche,** vertheilt auf die Sonntage des Kirchenjahres. Mit sechs Illustrationen. Von L. v. Hammerstein, Priester der Gesellschaft Jesu. Trier. Druck und Verlag der Paulinus-Druckerei. 1897. 8°. Str. 587. Cena brošir. 3 gld., vez. 3 gld. 30 kr. — Kakor beremo za pobožnost ob nedeljah in praznikih premišljevanja o Gospodu in o skrivnostih njegovega življenja, tako beremo ob istih dnevih za razvedrilo in v spodbudo radi tudi kaj drugega, dobrega in mičnega ob enem. Tako dobro, vspodbudno in mično knjigo ob enem nam je podal znani pisatelj in jezuit L. Hammerstein. Zbirka nam podaja raznih mož slike, svetnikov in nesvetnikov; a vsi so se odlikovali s katoliškim duhom in življenjem in so nam svetli vzgledi na naši zemski poti proti večni domovini. Vsa zbirka je taka, da vzbuja navdušenje za sv. katoliško vero in ljubezen do sv. cerkve.

9. **Deutscher Hausschatz in Wort und Bild.** Kdor se hoče iz raznih ozirov naročiti na kak nemški leposlovni in zabavni list, naj vendar nikar ne daje denarja za neverske in pohujšljive časnike, ampak naroči naj se n. pr. na tu imenovani izvrstni list, ki je prav sedaj dokončal svoj 24. letnik. Imenovati se mora vsestransko dovršen list, bodisi v zabavnem, bodisi v poučnem delu. Med drugimi pisatelji nas zabava dobro znani dr. May s spisom: »Im Reiche des silbernen Löwen«. Tudi podobe so izbrane, umetniške in nespotikljive. Celo platnice so bile v preteklem letniku okrašene v vsaki številki s posebno sliko. Ob koncu vsakega zvezka nahajamo pregled najzanimivejših dogodkov in še oddelek za gospodinjstvo. Ves letnik, ki obsega skoro 1000 tiskanih strani, stane 4 gld. 84 kr. v »Katoliški bukvarni«.